Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабрин 21-һээ гарана | № 133 (13852) | 1972 оной июнин 8, четверг | Сэн 2 мүнгэн

...ЛШАДАЙ ...РЫСӨӨНДЭ— ...ГЭН ДЭЛИСЭ

...эхин һара гаража, адууһа мал бэлшээн таргалуулха, ...һү шэмэ дээшэлүүлхэ эгээн зохид үе хүрэжэ ерэнхэй. ...үүдтэ республикын колхоз, совхозуудта үбэлжэлгын ...ологдожо, зунай бэлшээридэ малаа оролдосотойгоор ...гүрэндөө һайн шанартай мяха, һү элбэгээр худалда... түсэб, социалис уялгануудаа болзорһоо урид бэелүүл... боломжонууд тодорхойлогдожо байна.

...энэ үедэ Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой мал...ад, мэргэжэлтэд зундаа бэлшээн таргалуулагдаха ...эй шэгнүүр сүүдхэдэ 1.000 граммһаа бага бэшээр нэ...га абаа. Мүн Прибайкалиин аймагай «Путь к комму... колхозой һү һаалиин фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд зу...ээрнин дүрбэн һарада үнеэн бүриһөө 1.100 килограмм... бэшэ һү һааха зорилго урдаа табиба. Эдэ ажахынуу...шадай эдэбхи үүсхэлые КПСС-эй обком болон ...Р-эй Министрнүүдэй Совет һайшаан дэмжээд, зундаа ...аар бэлшээн таргалуулха, һү ехээр һааха социалис ... республикын бүхы малшадай дунда үргэнөөр дэлгэ...эжэ тогтооһон байна.

...эй жэлнүүдтэ республикын колхоз, совхозуудта иимэ ... заншалта болонхой. Малшан бүхэн, коллектив бүхэн ...дорхой зорилгонуудые табихадаа, тэрэнээ заабол бэе...эжэ арга боломжонуудаа бэдэрдэг, үдэр бүхэндэ орол...ха юм.

...бэлшээрииие шадабаритайгаар хэрэглэжэ, ажалдаа ам...иладаг үхэршэд, һаалишад, малшадай бригаданууд рес... дотор олон. Олон жэлэй туршада зундаа ехэ һү һааха ...үсхэл гаргаһан Сэлэнгын совхозой, Улаан-Үдын айма...овэй нэрэмжэтэ колхозой, Кабанскын аймагай Байга...озой һаалишад, малшад баян дүй дүршэлтэй. Мүн энэ ...рысөөндэ эхи табиһан «Путь к коммунизму» колхозой ...үнеэдээ үдэр һүнигүй бэлшээдэг, таряа талханай зүйл ...дюулхэдээ, тэрэнээ һайса буйлуулжа, бурдууг болгожо ...ншалтай. Эдэ түрүүшүүл хүхэ ногооной үедэ үнеэдээ ...эртэ гурба дахин һаадаг, уһаар таһалдадаггүй юм. ...ин ногооной муудабал, нэмэлтэ ногоон тэжээл үгэлсэ... Эдэ ажахынуудта һаалишадай мүрысөөнэй дүн арбан хо...эдэ согсологдожо, абаһан уялгануудай дүүргэлтэ шал... һү һаали дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд абтажа байдаг гу...

...ээрнии зуун үдэртэ үхэрнүүдэй шэгнүүр 100 килограм...ээхэ мүрысөөн Яруунын, Захааминай, Түнхэнэй, Хяаг...ын болон бусад аймагуудта үргэнөөр дэлгэржэ, олон ...жэл бүри шалгаржа гарадаг. Эдэнэр гүрэндэ тушаагда...үүдээ эгээн һайн бэлшээридэ гаргажа, үдэр һүнигүй ..., таряа талханай зүйл бага зэргэ үгэлсэдэг, тэжээлэй ...уһаар таһалдуулдаггүй заншалтай.

...элдэшье зунай бэлшээрииие һайнаар хэрэглэхэ мүры...ублика дотор үргэнөөр дэлгэржэ байнхай. Жэшээнь, ... аймагта «Эрдэм» колхозой Дэбээнэй фермын коллек...й дүрбэн һарада үнеэн бүриһөө 1.500 килограмм һү ...үрэндэ һү худалдаха жэлэй түсэб, нэмэлтэ даабарииие ...н 25 хүрэтэр дүүргэхэ уялга абаад, аймагай малшадай ...е толгойлжо ябана. Эндэхи түрүү һаалишан А. Цыбен...а үбэлжэлгын үедэ үнеэн бүриһөө 1.571 килограмм һү ... зундаа тэрэнээ 1.650 килограммда хүргэхэ зорилго ур...нхай.

...инай аймагай Далахайн, Санагын, Баянголой совхозуу...шэд малаа холын бэлшээридэ гаргажа, шахамалнуудай ...е сүүдхэдээ килограммаар нэмээхэ гэжэ шиидэнхэй. ...болон бусад аймагай олохон ажахынуудта һаалиин ма...аа бэлшэхэ газарта ногоон һолоомо, горох-обёосой хо...иһан байха юм.

...го юуб гэхэдэ, үүсхэл-гаргагшадай социалис уялгануу...алые малшадай бригада бүхэндэ зүбшэн хэлсэжэ, зун...а һайнаар бэлшээн таргалуулха, үнеэдэй һү шэмэ дээ...э арга боломжонуудаа элишэлжэ, тодорхой зорилгонуу...алха болоно. Тиихэдээ бэлшээн таргалуулагдаха ма...энүүдые зүбөөр эмхидхэхэ, һаалиин гүүртэнүүдэй дан ...балнь хубаарилжа бэлшээхэ хэмжээнүүд абтаха ушар...тэ бүхэнэй бэлшээри һайжаруулха, тэрэнээ зүбөөр ху... хэрэглэхэ, малые уһалууряар хангаха асуудалнууд тү... ээлжээндэ табигдаха жэшээтэй. Эдэ бүгэдые колхоз, ...дай хүтэлбэрилэгшэд, тэндэхи партийна организаци...ы шиидхэхэ уялгатай.

...й бэлшээри зүбөөр, һайнаар эмхидхэлгэдэ зооветери...эргэжэлтэдэй үүргэ, харюусалга ехэ. Тэдэнэй бэлшээ...ые үбшэ хабшанһаа һэргылхэ, элдэб аргануудые хэ..., малай гуууртай тэмсэхэ, малые һоно, боргооһонһоо ...үргэтэй.

...эй хамта, малай таргалса, һү һаалиин нэмэсэ нэн тү...шадай оролдолгоһоо, шадабариһаа дулдыдаха байһа...итэ. Тиимэһээ энэ хүдэлмэридэ шадабаритай, ажалша ...нүүдые табижа, тэдэндэ зохид һайн зунай гэр байра ..., холын бэлшээридэ гарагшадые эдеэ хоолоор хангаха, ...едицинскэ туһаламжа хүргэхэ асуудалнууд аймагуудай ..., советскэ, хүдөө ажахын органуудай, ажахынуудай хү...эгшэдэй үдэр бүриин анхаралда абтаха зэргэтэй.

... адуулагшадай, һаалишадай социалис мүрысөөнэй дүн ...жэ согсолхо, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын ша... болгохо, уялгаяа һайнаар дүүргэгшэдые урмашуулха ...ала.

...д һаалишад, мал адуулагшад! Хяагтын аймагай «Друж...байкалиин аймагай «Путь к коммунизму» колхозуу...шадай үүсхэлые бүгэдөөрөө дэмжэжэ, зундаа малаа ... таргалуулжа, һү ехээр һаажа, СССР-эй тогтоһоор 50 ...е ажалай эрхим бэлэгээр угтахын түлөө тэмсэе!

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДТА ПААР ХАХАЛАЛГЫН ЯМАР ЯБАЖА БАЙҺАН ТУХАЙ

1972 оной майн 31-нэй мэдээсэл

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Хахалалгаһаниинь	Недоной энэ үеын хитэй жэшэхэдэ
Баргажанай	49	149
Бэшүүрэй	42	92
Зэдын	30	50
Яруунын	5	60
Загарайн	61	132
Захааминай	60	135
Кабанскын	35	111
Хэжэнгын	59	153
Хурамхаанай	14	86
Хяагтын	35	103
Мухар-Шэбэрэй	28	77
Сэлэнгын	56	102
Түнхэнэй	26	77
Улаан-Үдын	30	120
Хориин	54	91
Республика бүхыдөө	36	—

ТАРИЛГАМНАЙ ДУУРЭЭ

Мэнэ һая гэхээр лэ Могсохон, Тураасгайн таряалан дээгүүр үдэр һүнигүй хүнхинэлдэжэ байһан трактор, машинануудай абяан, бурьялма халуун ажалай охин одоолшье нам гэбэ. Һүүлшын гектар обёос, кукуруза гэхэ мэтэ тэжээлэй ургамалнууд таригдажа дүүрэә, хабарай паар хахалха түсэбшье баһал хүсэндөө хүргэгдэхэ дүтэлөө.

Тиигэжэ нэгэ бага сүлөө заб ороод байхадаа хабараймнай тарилга хэр зэргэ эмхитэйгээр үнгэргэгдөөб, халуун хүдэлмэриин үедэ хэн механизатор онсо шалгараа гээшэб гэжэ зарим тэды дүн согсолхо, хэһэн ажалаа эрьежэ хараха ёһотой болонобди.

Үнгэрэгшэ жэлдэ хахалжа бэлдэһэн сэбэр паар, намар хахалһан газарай багашаг (800 гектар) байгаашье һаань, бүхы 1.412 гектар шэниисые хүдэлмэриин эгээл 10 үдэр соо хуу хэрээһэлүүлэн тарижа, мүн энэ үе соо 300 гектарта силосэй ургамал (холимол таряан, наран сэсэг) тарижа дүүргээбди. Илангаяа хуурай һалхяар үлеэжэ, хура бороогүй байһан дээрэһээнь газарай хүрьһэ катаахагүйн тула шэниисээ түргэнөөр лэ тарижа дүүргэхэ гэжэ оролдоо гээшэбди. Жэшээнь, нэгэ полиие һүниндөө хахалаад, хойто үдэрынь тэндээ таридаг байгаабди.

Хэзээшье мэдэһээр хахалһан газарай бэлэн байгаал һаань, тарилгын агрегадууд һаадгүй хүдэлхэ, богони болзорто ехэшье юумэ хэжэ шадаха байна. Тиимэһээ хахалалгадаа эгээл һайн, хүсэ ехэтэй тракторнуудые, дүршэлтэй бэрхэ механизаторнуудые табяабди. Хахалалгын бүхы табан агрегаднай хоёр халаанда хүдэлхэ хүнүүдээр бүридхэгдэһэн байна. Тэрэшэлэн бүхы техникын һаадгүйгөөр хүдэлхын тула тэдэндэ байра дээрэнь техническэ харууһа, бага зэргын заһабари хэхэ тусхай агрегат эмхидхэжэ, тэрээндэ бэрхэ механизатор Цыдып-Доржо Цыденовые табяа һэмди.

Совхозой үзинэй тракториснар Цырен-Дыжит Жамсаранова, Дондок Базаров, Цыдып Жамсаранов, Лубсан-Доржо Цыденжапов, Виктор Дондоков гэгшэд халаан соогоо 6 гектар хахалха даабаритай аад, 8—11 гектар алгадгүй хахалдаг байба. Энээнэй ашаар «ДТ-75» түхэлэй табан трактор энэ хабарай үедэ нэгэшье һаадгүй хүдэлжэ, хамта хоёр мянга шахуу гектар газар хахалаа. Мүн тэрэ тоодо 500 гектар эртын паар хахалжа бэлдээ. Нэгэ үгөөр хэлэбэл, найдамтай бэрхэ тракторисnарай ашаар лэ хабарай тарилгын бүхы хүдэлмэри хаһа саг соогоо хэгдээ, бараг һайн ургаса абаха үндэһэ һуури табигдаа гээшэ.

Манай тракторна бригада энэ жэлдэ 1.120 гектарта обеос, 250 га кукуруза тариха түсэбтэй байгаад, тэрэнээшье баһал дүүргээ. Тиигэжэ хабарай бүхы ургамалнууд таригдажа барагсаагдаба. Ушарынь юуб гэхэдэ, оройн ургамал — зелёнко тарихаяа болижо, орондонь обёос ехээр таряад, намар орооһыень сохижо абахадамнай тэжээлэйнь единицэ ехэ болоко үгэхэ, мүн һайн шанартай һолоомоншье горитой абтаха байна бшуу.

Мүнөө үень механизаторнуудай паараа нэгэ дахин хахалжа, түргэн дүүргэхэ гэжэ эрмэлзэлтэйгээр тэмсэнэ. Газараа хахалхадаа тэндээ нэгэ мүһэн аммиатай уһа оруулалсанабди.

В. СОДНОМДОРЖИЕВ,
Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой нэгэдэхи тракторна бригадын бригадир.

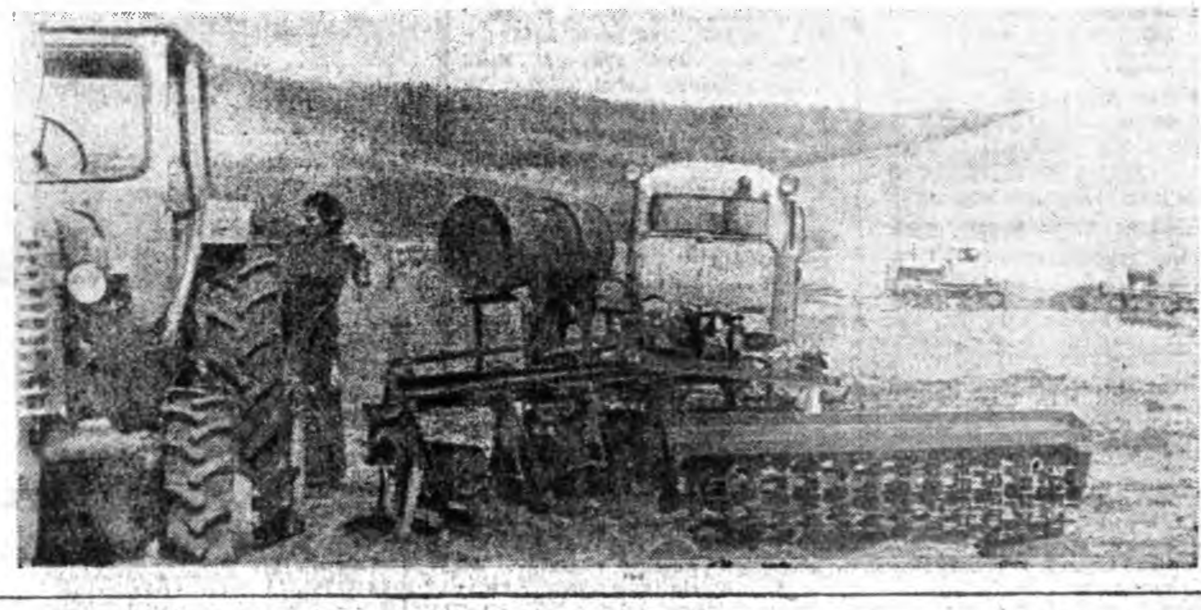

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Газарай хүрьһэндэ аммиагай уһа оруулха агрегат. 2. Бригадын бэрхэ трактористнар Д. Базаров, Б. Файзулин, мастер-заһабарилагша Ц-Д. Цыденов.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

АЖАХЫ СООГОО ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд эртынгээ ороохото ургамалнуудые бүри майн 18-да һайн шанартайгаар тарижа дүүргэһэн юм. Эндэхи таряашад 6 мянган гектарта шэниисэ таряа. Хабарайнгаа тарилгые үсөөхэн болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхын тула ажахын таряан ажалай бригадануудай хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрһэн юм. Буряадай АССР-эй габьяата механизатор Пётр Лубсандоржиевич Гылыковэй хүтэлбэрилдэг бригадын механизаторнууд мүрысөөндэ илажа, колхозой правлениин болон парткомой дамжуулгын Улаан тугта мүнгэн шантайгаар хүртэбэ.

Түс коллектив 2.010 гектарта шэниисэ тариба. Оньһон техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаһанай ашаар эндэхи механизаторнууд түрүү зэргэдэ гараа бшуу. Бригадын эрхим механизаторнууд Дашинима Ринчинов, Цыдып Дондопов гэгшэд илангаяа шалгараа. Эдэ нүхэднай халаан бүриингөө даабарииие 140—150 процент дүүргэжэ, хамта хүдэлдэг нүхэдтөө ёһотой үльгэр жэшээ харуулна. Ноёхон нютагай суута механизаторнууд Батомунко Будаевич Мункуев, залуу тракторист Сергей Цыренжапов, Вадим Воробьев болон бусад эрхимээр ажаллана.

Энэ халуун хаһада сеялкэшэд Борис Батуев, Владимир Цыбенов болон бусад үдэр бүриингөө даабарииие хододоо үлүүлжэ, түрүүшүүлэй тоодо оронхой.

Ажахын таряашад ойрын үдэрнүүдтэ обёос, ешмээн, кукуруза болон бусад ургамалнуудаа тарижа түгэсхэхөөр ажаллажа байна. Эртээр таригдаһан шэниисын эшэ жэгдэрэн бултайба. Ажахын таряашад мүнөө жэлдэ ороoһо таряанай баян ургаса хуряажа абахаар зэһэнхэй.

С. БИЛИКТУЕВ.
Сэлэнгын аймаг.

ЗАЛУУШУУЛНАЙ ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

Комсомол, залуушуулһаа бүридэһэн һаалиин гурбан фермэ манай аймаг дотор энэ жэлдэ эмхидхэгдэһэн юм. Тэдэнэр дундаа мүрысэдэг, дүй дүршэлөө андалдадаг болонхой.

Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой комсомол-залуушуулай Хуторай фермэдэ 11 комсомолшууд тоологдодог. Энэ эбтэй эетэй коллектив ажалаа һайнаар эмхидхэһэнэйнгээ ашаар бусад фермэнүүдэй дунда 1-дэхи квартал соо түрүүлээ һэн. Тоогоор баримталан хэлэбэл, хаража байһан 304 үнеэдһээ 138.765 килограмм һү һааһан байна.

Мүнөө үедэ тэдэнэр зуһаландаа зөөжэ ерэнхэй, ажалдаа мүн лэ амжалта түйлаһаар. Май һарын дүнгөөр Хуторай фермын һаалишад Крестиния Аносова, Анна Максимова гэгшэд үнеэн бүриһөө 195,5—210 килограмм һү һаажа, түрүү зэргэдэ гараад ябана.

Алтайн совхозой, «Дружба» колхозой комсомол-залуушуулай фермэнүүдэй коллективүүд түрүүшүүлһээ дутахагүйе оролдоно. Залуушуулһаа бүридэһэн һаалиин баһа нэгэ фермэ Ехэ-Нугын совхоздо эмхидхэгдэжэ эхилэнхэй.

Н. БАТОМУНКУЕВ.

...ЭЛ ҺАЙШААН ДЭМЖЭГДЭНЭ

...партсъездын нэрэмжэтэ ... һаалишад зунай һара... ...нэн бүриһөө 1000 ки... ...һү һаажа абаха тухайгаа ...аа һаалишадта ханда... Эндэхи һаалишадай гар... ...алые Дзержинскиин ... совхозой малшад һай... ...шаэһэнээ мэдүүлээ. Ажа...шад болон мал адуу...ин байгаа арга болом...зэеэ элишэлһэнэй удаа ... зунай элдин үедэ ...риһөө 1150 килограмм ... уялга өөһэдынгөө суг...э баталан абаба.

... Бүүгэй һүнэй фер... ...лишад зунай 4 һарын ... үнеэн бүриһөө 1200 ... һү һааха гэһэн социалис уялга баталан абаба. Заганай адагай, Горско, Узко-Лугска һүнэй фермын һаалишад 1150—1110 килограмм һү һааха уялгатай. Дүй дүршэлтэй һаалишад Валентина Никитична Дульнинова 1300 килограмм, Анастасия Кононовна Корытова, Мария Федоровна Монохонова гэгшэд үнеэн бүриһөө 1200 килограмм һү һааха юм.

Хүхэ ногооной үедэ үнеэн бүриһөө ехэ һү һаажа абахын тула ажахын һаалишад түрүүшын үдэрһөө эхилжэ габшагайгаар ажаллана.

В. БОРИСОВ.
Бэшүүрэй аймаг.

УЛАСХООРОНДЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛАЙ АША ТУҺАДА

БЕРЛИН. (ТАСС). СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер обед эмхидхэжэ, эндэ албанай хэрэгээр айншалжа байһан СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкые хүндэлбэ.

Обед дээрэ Э. Хонеккер иигэжэ хэлээ: КПСС-эй XXIV съездын хараалһан эб найрамдалай программые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй Центральна Комитедэй хэһэн ажал ябуулга, һүүлэй неделинүүд соо Советскэ Союзай гадаадын политикын түйлаһан амжалтанууд Европодохи аюулгүй байдал хангахын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай түлөө социалис гүрэнүүдэй хэдэг тэмсэлдэ шиидхэхы, түүхэтэ удха шанартай.

США-гай Президент Никсонтэй КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай хэлсээнүүдые хээ, олониитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондо гэмгүй һайн харилсаа байгуулха гансахан лэ үндэһэ һуури бологшо энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха гол ёһонуудые батадхаһан хэлсээнүүдтэ гар табигдаа. Буу зэбсэг хизаарлаха талаар, мүн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха, арадуудай харилсаа холбоо байгуулха хэрэгтэ угаа ехэ удха шанартай бусад асуудалнуудаар хэлсээнүүд ниилээд урагшатай байгаа.

ФРГ-тэй СССР-эй ба ПНР-эй договорнуудые эсэслэн баталһан, Баруун Берлиндэ хамаатай асуудалнуудаар дүрбэн талын хэлсээнүүдэй түгэсхэлэй протоколдо, ФРГ-тэй, тэрэшэлэн Баруун Берлинэй сенадтай ГДР-эй баталһан хэлсээнүүдтэ гар табиһан ушар Европодохи политикын хүгжэлтэдэ шэнэ шатын эхилһэн тухай, Европын гүрэнүүдэй харилсаа холбоон тухай хэлэхэ арга олгоно. Эдэ бүгэдэ Советскэ Союзай, тэрэниие тойрон аха дүүгэй хани нэгэдэл бoложо нягтаар жагсаһан социалис гүрэнүүдэй холо харадаг, сэсэ мэргэн ба шууд сэхэ, амгалан ёһоной политикын үрэ дүн болоно гэжэ тэмдэглэхэ хүсэд эрхэтэйбди гээд Э. Хонеккер хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай ба СЕПГ-гэй ЦК-гай, СССР-эй ба ГДР-эй правительствануудай политикын аб адли байһаниинь манай хөөрэлдөөнүүдэй үедэ дахяад лаблагдаа гээд Э. Хонеккер онсолон тэмдэглээ.

ФРГ-тэй Москва ба Варшавада баталагдаһан договорнууд, дүрбэн талын хэлсээн, ФРГ-тэй ба Баруун Берлинэй сенадтай ГДР-эй баталһан хэлсээнүүд аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөө зарлаха замда тохёолдодог бүхы һаад хаалтануудые зайсуулаа. Советскэ Союзай, бусад социалис гүрэнүүдэй политикын ашаар ниитэ Европын зүблөөндэ эдэбхитэйгээр али бүхы талаһаань бэлдэжэ эхилхэ зам нээгдээ гээд Э. Хонеккер онсолон тэмдэглээ.

Уласхоорондын хуули ёһонуудта үндэһэлэн, гэмгүй һайн харилсаа тогтоохо тухай ГДР ФРГ хоёрой хоорондоо һанамжануудаа мэдэлсэжэ эхилхэ саг тулажа ерээ гээд Э. Хонеккер саашадань тэмдэглэһэн байха юм.

Советскэ Союзые тойрон нягтаар жагсалга, социалис оронуудай нэгэдэлые болон жагсаалые бэхижүүлгэ хадаа империализмын ээрхэг түримхэй һанаашалгануудта эсэргүүсэн, эб найрамдалай ба социализмын түлөө тэмсэлдэ саашанхи амжалта түйлаха дүхэм нүхэсэл болоно. Эб найрамдалай, арадуудай хоорондоо үгээ ойлголсолгын аша туһада тааруугаар зүбшэн тодорхойлогдоһон политикые ГДР саашадаашье шууд сэхээр бэелүүлхэ гээд Э. Хонеккер мэдүүлээ.

Бүхы социалис оронуудай эб найрамдалда дуратай политикын аша туһада зорюулан, амжалтатайгаар оролдолго гаргаһанайнь түлөө КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Советскэ правительствада СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь баясхалан хүргөө.

Хоёр ороной гадаадын политикын асуудалнуудаар ГДР-эй хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдөөбди. Эдэ асуудалнууд Европодохи оршон байдалда, дэлхэй дээрэхи байдалда хамаадана гээд харюугай үгэ хэлэхэдээ, А. А. Громыко тэмдэглээ.

СССР-эй ба ГДР-эй һанамжанууд хүсэд нэгэн адли байгаа гээд А. А. Громыко хэлээ.

* * *

БЕРЛИН. (ТАСС). Албанай хэрэгээр эндэ айншалһан СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко июниин 6-да Берлинһээ мордобо.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, секретарь Г. Аксен, ГДР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр О. Винцер, тэрэшэлэн СССР-һээ ГДР-тэ байдаг элшэн сайд М. Т. Ефремов Берлинэй аэродром дээрэһээ А. А. Громыкые мордохуулаа.

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Ракетэнүүдһээ хамгаалха түхеэрэлгэнүүдые хизаарлаха тухай договорто, Добтолгын стратегическэ буу зэбсэгүүдые хизаарлаха талаар зарим хэмжээнүүд тухай саг зуурын хэлсээндэ 1972 оной майн 26-да Москвада СССР США хоёр гар табяа.

Хоёр талын хоорондоо үгээ ойлголсоһые хараадаа абан, договорой болон саг зуурын хэлсээнэй ёһоор абтаһан уялгануудаа тэдээндэ гар табигдаһан үдэрһөө СССР-эй зохихо министерствэнүүд болон зургаануудай дүүргэжэ эхилхэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтоол гаргаа.

Договорые эсэслэн баталалгын грамотануудые андалдан абалсаһан, саг зуурын хэлсээе СССР-эй ба США-гай баталһан тухай бэшэгүүдээр мэдээсэл хэгдэһэн үдэрһөө эхилэн, договор ба саг зуурын хэлсээн хуулитаар хүсэндөө ороходо байна.

СФРЮ-гэй Президент Иосип Броз Тито обед эмхидхэбэ

СФРЮ-гэй Президент, Югославиин Коммунистнуудай Союзай Түрүүлэгшэ Иосип Броз Тито, тэрэнэй һамган июниин 6-да обед эмхидхэжэ, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневые, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорные, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгиниие хүндэлөө.

Совет талаһаа нүхэд Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, П. Е. Шелест, Д. Ф. Устинов, К. Ф. Катушев бусад тусхай тушаалта хүнүүд обед дээрэ байлсаа.

Югославиин талаһаа СФРЮ-гэй Президенттэй суг ябалсаһан Югославиин партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагшад обед дээрэ байгаа.

Хани халуун оршон байдалда үнгэрһэн обедэй үедэ нүхэд Иосип Броз Тито, Н. В. Подгорный үгэ хэлээ.

(ТАСС).

...ОВЕТ-ЮГОСЛАВ ХЭЛСЭЭНҮҮД

... ЦК-гай Генеральна ...Л. И. Брежнев, КПСС-... Политбюрогой гэшүүн, ...Верховно Соведэй Пре... Түрүүлэгшэ Н. В. Под-... КПСС-эй ЦК-гай Полит...гэшүүн, СССР-эй Ми...й Соведэй Түрүүлэгшэ ...гин Советскэ Союзда ...рэгээр хани ёһоор аян...һэн Югославиин Социа...ративна Республикын ... Югославиин Комму...й Союзай Түрүүлэгшэ ...э Титотэй июниин 6-да Кремль соо хэлсээ хэжэ эхилээ.

Совет талаһаа — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, бусад тусхай тушаалта хүнүүд.

Югослав талаһаа СФРЮ-гэй Президенттэй суг ябалсаһан Югославиин партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагшад хэлсээндэ хабаадалсаа.

КПСС-эй ба СКЮ-гэй хоорондо, СССР-эй ба СФРЮ-гэй хоорондо хани ёһоной харилсаа, али бүхы талын харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ, гүнзэгыруулхэ тухай нүхэрэй ёһоор һанамжануудаа мэдэлсэлгэ хэлсээнэй үедэ болоһон байна. Уласхоорондын байдалай, социализмые бэхижүүлхэ, бүгэдэ ниитын эб найрамдалай, арадуудай социальна дэбжэлтын аша туһада тааруугаар харилсаа холбоо байгуулха шухалын шухала асуудалнууд мүн лэ хаража үзэгдөө.

Аха дүүгэй, хани барисаанай, үгээ хүсэдөөр ойлголсолгын, хани халуун оршон байдалда хэлсээнүүд үнгэрөө.

Фидель Кастро Будапештһээ мордобо

...ЕШТ. (ТАСС). ВСРП-...й Нэгэдэхи секретарь ...й, ВНР-эй Министрнүү...й Түрүүлэгшэ Е. Фок ...албанай Венгридэ алба...ор хани ёһоор айншалжа ерэһэн Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Кубын Республикын Революционно правительствын Премьер-Министр Ф. Кастро июниин 6-да Будапештһээ мордобо.

Я. Кадар, Е. Фок, ВСРП-гэй ба ВНР-эй правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд аэродром дээрэһээ хүндэтэ айлшаниие мордохуулаа.

Ф. КАСТРО ВАРШАВА ЕРЭБЭ

ВАРШАВА. (ТАСС). Кубын Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Революционно правительствын Премьер-Министр Ф. Кастро түрүүтэй Кубын партийно-правительственна делегаци ПОРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герегэй уряалаар албанай хэрэгээр, хани ёһоор июниин 6-да Варшава айншалжа ерэбэ.

Польшын хүтэлбэрилэгшэд Варшавска аэродром дээрэ делегациие угтаа.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө

БАРИЛГЫН ИНДУСТРИИЕ бүхы аргаар хүгжөөхэ

Энэ табан жэлэй хугасаада үнгэрһэн табан жэлэйхитэй сасуулхада 1,6 дахин ехэ мүнгэн зөөри республика доторхи капитальна барилгада зорюулагдаха юм. Энэ капитальна һомололгоор промышленна шэнэ предприятинууд баригдаха, хүдэлжэ байгаа зарим заводууд шэнэдхэн байгуулагдаха, культурно-ажаһуудалай, ондоошье олон барилга хэгдэхэ байна. Капитальна барилга эрхилхэ талаар табан жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан ехэ зорилго баелүүлхын тула барилга-хабсаралгын управлениинүүдэй, барилгын организацинуудай материально-техническэ бааза хүгжөөн бэхижүүлхэ, барилгые индустриальна аргаар эрхилхэ шухала.

Теэд мүнөө дээрээ республикымнай барилгын олон организаци урдахи зорилгоёо дүүргэжэ шаданагүй. Хүдөө ажахын, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленностиин, үйлэдбэриин шухала барилганууд хараалагдаһан саг болзор соогоо ашаглалгада тушаагданагүй. Үнгэрһэн табан жэлэй туршада элүүрые хамгаалгын, арадай гэгээрэлэй эмхи зургаануудые, гэр байра барилгада зорюулагдаһан капитальна һомололго хүсэд хэрэглэгдээгүй байгаа. Тиигэжэ хүүгэдэй эмхи зургаан, гэр байра дутуу тушаагдаа.

Барилгын подрядна организацинууд гол фонднуудые ашаглалгада тушааха түсэбөө энээнһээ урдахи жэлнүүдтэ дүүргээгүй һэн.

Иимэ байдалай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, барилгын организацинууд, барилгын индустриин предприятинууд барилгые индустриальна аргаар эрхилхэ ёһотой материально-техническэ бааза үгы байһаар. Бетон, хабсаргамал түмэр-бетон, модон зүйлнүүдые болон барилгада хэрэгтэй олдоошье материалнуудые бүтээхэ предприятинуудай тоо тон үсөөн.

«Буржелезобетон» нэгэдэлэй, «Бурятцелинстрой» трестын болон бусад зарим организацинуудай мэдэлэй түмэр-бетон зүйлнүүдэй заводууд барилгын подрядна организацинуудые хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдээр хүсэд хангажа урдинэгүй. 1965 онойхитой сасуулхада барилга - хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ даабари 1,8 дахин дээшэлһэн байбашье, харин барилгын индустриин заводуудай хүсэ шадал үргэдхэгдөөгүй зандаа. Мүн модо хюроодэхэ, модон зүйлнүүдые бүтээхэ заводуудай тоо олошорногүй, хуушануудайнь хүсэ шадал бага. Барилгын субподрядна организацинууд өөһэдын ямаршье бааза үгы юм.

Буряадай барилгын управлени жэл бүхэндэ урдынхиһаа һураггүй ехэ барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ даабари абадаг. Үнгэрһэн табан жэлэй үедэ подрядна ажал хэхэ хэмжээн 2 дахин ехэ болоо. Харин энэ хугасаада управлениин материально-техническэ бааза хүгжөөгүй шахуу. Иимэ ушарһаа олон предприяти, ажахынууд барилгые өөһэдынгөө хүсэ шадалаар хэдэг байна. Тиихэдэ барилгые техническэ эрилтын ёһоор эрхилжэ шаданагүй, үнэ ехэтэй конструкци, материал хэрэглэхэ баатай болоно.

Арадай ажахын шухала һалбари — капитальна барилгада тохёолдоһон иимэ байдалтай саашадаа эбсэжэ болохогүй гээшэ. Партиин Буряадай обком болон республикын Министрнүүдэй Совет барилгын организацинуудай материально-техническэ бааза хүгжөөхэ, барилгын индустриин предприятинуудай хүсэ шадал үргэдхэхэ талаар хэмжээ абаһан байна. Буряадай барилгын управлениин гэр байрын комбинадые шэнэдхэн байгуулха ехэ хүдэлмэри энэ жэлдэ хэгдэжэ эхилхэнь. Жэлдээ 100 мянган кубометр бетон холисо хэхэ хүсэ шадалтай автомат аргаар хүдэлхэ заводой барилга мүн лэ энэ жэлдэ дүүргэгдэхэ ёһотой. Үйлэдбэриин «Буржелезобетон» нэгэдэлэй перлитбетон зүйлнүүдые бүтээхэ цех баригдажа захалаа, Тэрэ жэлдээ 10 мянган кубометр панели бүтээхэ хүсэ шадалтай байха. Энэ цех 1973 ондо ашаглалгада тушаагдахаар түсэблэгдэнэ.

Республикымнай барилгын томо организаци болохо Буряадай барилгын управлени 1971—1975 онуудай табан жэлэй хугасаада барилга-хабсаралгын ехэ хүдэлмэри хэхэ түсэбтэй. Хэрбээ 1970 ондо 30 үлүүтэй миллион түхэригэй капитальна һомололго үгтэһэн байбал, 1975 ондо 80 шахуу миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ байна. Бэхи һайн, найдамтай материально-техническэ бааза байгуулһанай, барилгые индустриальна аргаар эрхилһэнэй ашаар энэ түсэб дүүргэжэ болохо юм. Управлениин коллектив энээниие хараадаа абажа, өөһэдын индустриин бааза байгуулха талаар алхам хэжэ байна.

Гэр байрын комбинадые үргэдхэхэтэй, бетон холисо хэхэ завод барихатай хамта сметын ёһоор 6,2 миллион үнэ сэнтэй Грязнухинска хирпиисын завод барижа эхилээ. 1973 ондо ашаглалгада тушаагдаха тус завод жэл соо 50 миллион хирпиисэ хэхэ хүсэ шадалтай байха юм. Теэд управлениин материально-техническэ бааза байгуулгада ехэ удха шанартай эдэ заводуудай барилга унжагайруулагдажа байна. Энээндэ управлени зэмэтэй, өөрынгөө бааза бэхижүүлхын тула ёһотой хүдэлмэри хэнэгүй, барилгада зорюулагдаһан капитальна һомололго ашагтайгаар хэрэглэнэгүй.

Хүдөөгэй барилгын материально-техническэ бааза байгуулха талаар һүүлэй үедэ зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ. Жэл соо 5 мянган кубометр хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдые бүтээхэ Хориин, 6,0 мянган кубометр түмэр-бетон зүйлнүүдэй Хурамхаанай бааза байгуулагдаа. Мүн жэлэй туршада 6,0 мянган кубометр перлитбетон зүйлнүүдые хэхэ завод Зэдэ станцида, 2,0 мянган кубометр түмэр-бетон зүйлнүүдэй полигон Каменскда баригдаһан байна. Тиигэжэ «Бурятцелинстрой» трест хүдөөдэ барилга эрхилхэдэ хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдые хэрэглэжэ, барилгые түргэнөөр, һайнаар, хямдаар эрхилхэ гэһэн эрилтэ дүүргэхын тула зарим тэды хүдэлмэри хээ. Трестын оньһожоруулагдамал нүүдэл колоннонууд, барилга-хабсаралгын управлениинүүд модо хюроодэхэ, модон зүйлнүүдые хэхэ хэдэн участогуудые байгуулаа.

Харин эдэ предприятинууд трестын эрилтэ мүн лэ хангажа шаданагүй. Тиимэһээ өөрын материально-техническэ бааза байгуулха хүдэлмэри түргэдхэхэ, шэнэ предприятинуудые бодхохо шухала. Трестын үйлэдбэриин гол бааза Улаан-Үдэдэ баригдахаар хараалагдана. Жэлдээ 40 мянган кубометр хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдэй 60 мянган кубометр перлитбетон блогуудые хэхэ, мүн 100 мянган кубометр перлит халаан хүбхылгэхэ шадалтай заводуудһаа энэ бааза бүридэхэ юм. Тэрэнэй барилгын эхилбэшье гол байшангуудайнь проект, дүүргэгдээгүй байһаар.

Гадна «Бурятцелинстрой» трест бетон холисо хэхэ узелнуудые Гусиноозерскдо, Хоронхой станцида барижа, дүүргүүтэй болоо. Мүн 4-дэхи СМУ-гай бааза Бэшүүр тосхондо байгуулагдажа байнхай.

1967 ондо эмхидхэгдэһэн «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэл колхозууд хоорондын аймагай организацинуудта өөһэдын бааза байгуулжа, тэндээ хирпиисэ галдан гаргадаг, шлакоблогууд, модоной зүйлнүүдые хэдэг болоо. Энэ туршада өөһэдынгөө материально-техническэ бааза барилгада 6800 мянган түхэригэй капитальна һомололго гаргашалһан байна. Теэд колхозуудта олон барилга эрхилхэ хэрэгтэй. Нэгэдэлэй мүнөө үеын бааза колхозуудтахи барилгые хэрэгтэй материал, зүйлнүүдээр хангажа шаданагүй. Хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ заводуудые бариха проект зохёохо, тэдэниие бодхожо эхилхэ хүдэлмэри ехээр һаатуулагдаа.

«Бурводстрой» трест, транспортын барилгын организацинууд, авиазаводой капитальна барилгын управлени өөһэдын материально-техническэ баазатай болохын тула ехэ хүдэлмэри хэхэ ёһотой юм.

Табан жэлэй түсэбөөр баригдахаар хараалагдаһан промышленна п… приятиин, арадай гэгээрэлэй, ме… скэ, культурно-ажаһуудалай ба… ганууды е, мүн гэр байрану… олоор бодхохо, тэдэниие саг соо… ашаглалгада тушааха байхын ту… барилгын управлени, трестнүү… гэдэлнүүд өөһэдын материально… ническэ баазаяа хурдан түргэ… хүгжөөхэ уялгатай болоно. Т… гүй һаа барилга эрхилхэ мүнөө … эрилтэ дүүргэхэнь бэрхэшээлтэй…

Барилгын индустриин өө… предприятинуудые бодхохо, бари… хаа хаанагүй индустриальна ар… эрхилхэ зорилго барилгын орга… цинуудай урда табигдана. Эд… низацинуудай ажахын хүт… рилэгшэд, партийна организац… нютагай соведүүд, партийна… органууд барилгын индустри… жөөхэ асуудалда саг үргэлжы… рал хандуулха ёһотой болоно.

Хабсаргамал түмэр-бетон зүй… дые, барилгын ондоо материал… үйлэдбэрилдэг предприятинууд… болзор соонь ашаглалгада ор… хүдэлжэ байгаа предприяти… үргэдхэхэ ехэ шухала зорилг… лүүлбэл, республикын арадай … хые хүгжөөхэ табан жэлэй түс… жалтатайгаар дүүргэдэх, … бан жэлэй туршада арадай … бүхы һалбаринуудые мүнөө үе… һөө һураггүй түргэнөөр хүгжө… дэһэ һуури байгуулагдаха … рилгын индустрие бүхы арга… жөөхэ гээшэ мүнөө үеын за… зорилго гэжэ тоологдохо ёһо… логдоно.

В. ВАСЮТ…
КПСС-эй обкомой бари…
таһагай инструк…

Оло мянгые арьбална

ЛВРЗ-гэй научно-техническэ бүлгэмэй конференци март һарада үнгэргэгдэһэн байгаа. Бүлгэмэй гэшүүд тэрэ суглаан дээрээ социалис уялга абаа һэн. Мүнөө урлан нарижуулагшад хэлэһэн үгэдөө хэр хүрэжэ ябанаб?

Үнгэрэгшэ жэлдэ урлан нарижуулгын дурадхал оруулһанай ашаар завод 357.713 түхэригэй алмалта хэһэн байна. Энэшье жэлдэ хүдэлмэринь һайнаар ябуулагдана. Жэшээлхэдэ, вагон заһабарилдаг цехтэ урлан нарижуулгын дурадхалнуудые нэбтэрүүлһэнэй ашаар байгша оной дүрбэ һарын туршада 14.842 түхэриг алмагдаһан байха юм.

Инженер-технолог Николай Степанович Краснолуцкий вагоной хушаалта задалха хүдэлмэридэ шэнэ арга нэбтэрүүлээ. Энээнэй ашаар 7.434 түхэригэй алмалта хэгдэһэн байна.

Техническэ творчествын талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулхын тулада заводто урлан нарижуулгын эрхим дурадхалай түлөө конкурс-харалга соносхогдоо. Энэ конкурс майн 1-һээ ноябриин нэгэн болотор үргэлжэлхэ юм. Конкурсын гуримай ёһоор, урлан нарижуулагшад үйлэдбэридэ 2.500 түхэригэй ашаг олзо үгэхэ шэнэ дурадхал ажалда нэбтэрүүлхэ зэргэтэй. Конкурсдо эрхимлэгшэдтэ барюулагдаха юһэн шан тогтоогдонхой.

Заводой цех бүхэнэй урлан нарижуулагшад конкурсдо эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үйлэдбэри дээрэ шэнэ арга боломжо нэбтэрүүлхын хойноһоо оролдожо эхилбэ.

В. КРЫЛОВ.

Архип Абокшинович Анготоев Улаан-Үдын «Электромашина» заводто хэдэн жэлэй туршада таһалгаряагүй слесарьэр ажаллана. Даажа абаһан ажалдаа шударгы бэрхээр хандадаг хүн гэжэ Архип Абокшинович тухай нүхэдынь дэмы хэлэдэггүй байха.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Хэблэлэй шэнжэлэл

ГОЛ АСУУДАЛЫЕНЬ ОЛООД БАЙХАДА

Совет Социалис Республикануудай Союзай мүндэлэн тогтоһоноһоо хойшо тэбхэр табин жэлэй ой байгша оной декабриин 30-да гүйсэхээ байһан түүхэтэ һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гээшэ эгээл хүндэтэй, тон ехэ сэнтэй бэлэг болоно. Мүнөө үргэн дэлгэр Эхэ орон доторнай, манай түрэл Буряад республикадамнай, предприяти, эмхи зургаан, ажахы бүхэндэ үдэр ерэхэ бүри ойн баярай хүндэлэлэй социалис мүрысөөн улам эршэтэйгээр дэлгэрнэ.

Ойн баярай урдахи социалис мүрысөөнэй ябасые үргэн улад зоной дунда тодо һонороор тунхаглаха, мүрысөөндэ түрүүлэгшэдэй ажалай дүй дүршэл шадамараар согсолон дэлгэрүүлхэ, ашаглагдаагүй байһан ажалай нөөсэ, арга боломжонуудые элирүүлэн харуулха талаар хэблэлэй зургаанууд, ажаүйлэдбэридэ илангаяа дүтэ, эгээл олон ажалшад уншагшадтай аймагай газетэнүүд урдаа тодорхой зорилгонуудые табяад, тэдэнээ бодотоор бэелүүлхые оролдохо зэргэтэй, диилэнхи олониинь яһала оролдоно.

Эндэ баримта болгон Зэдын аймагай «Зэдын үнэн» газетын хонишодой социалис мүрысөөе хайшан гэжэ эмхидхэлсэжэ, ажалай дэбжэлтые үргэдхэлсэжэ байһан жэшээ дээрэ дэлгэрэнгыгээр тогтолтой ха.

Тус газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй гол хүсэлэл, анхаралаа аймагайнгаа урдаа хараха һалбари болохо хонин ажалда хандуулдагынь ехэ зүб. Зэдын аймаг нарин нооһото хони үсхэбэрилдэгөөрөө республика доторoo бүгэдэнһөө һайн амжалта, дэбжэлтэтэйнь олондо мэдээжэ. Энэ түйлалтадань тэндэхи аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэдэй, олон тоото хүдөөгэйнь бэшэгшэдэй оруулалсаһан хубита яһала бии гэжэ энээнһээ урда тээшье тэмдэглэгдэдэг байгаа.

Газетын хуудаһануудта нёдондоной эртэ намарһаа эхилээд, «Нүхэд хонишод, түл түрэсэ абаха халуун хаһадаа хэр бэлдээбта? «Хонишод бэедээ ябалсажа шалгалсанад», «Зуутанай дүй дүршэл — бүгэдэндэ» гэһэн юрэнхы гаршагууд доро хонишодой хөөрөөнүүд, зорилго һанамжанууд, рейдовэ бригадануудай шалталгын дүнгүүд, түрүүшүүлэй ажалые харуулһан хуудаһанууд удаа дараа толилогдодог байгаа. Шэнэ оной гараһанһаа хойшо аймагай хонишод бүхыдөө, ажахынууд, хонишодой бригаданууд тус тустаа ямар шэнэ социалис уялгануудые абабаб, тэдэнэй амжалтатайгаар дүүргэбэл, хэн ямар урмашуулгада хүртэхэб, отара бүхэн ажахын тоосоондо ороходоо, хонишодто, колхоз, совхоздо хэр зэргын ашаг олзо үгэхэб гэжэ газетэ уншагшадтаа тоб байса, тодо һонороор харуулһан олон материалнуудые гаргаа.

Энээн шэнгеэр саг сагай эрилтээр үе үедөө шухала болоһон асуудалнуудые бэшэшье газетэнүүд анхаралдаа абажа, яһала һайн зүйлнүүдые бэшэдэг ааб даа. Харин «Зэдын үнэнэйхидэй» хүдэлмэриин онсо илтаань гэхэдэ, нэгэ эхилһэн юумээ шата шатзарнь улам гүнзэгырүүлжэ, бүри аша үрэ ехэтэй болгохые оролдодог байна. Жэшээнь, хонидой хурьгалха сагай дүтэлхэ бүри хонишодой энэ тон харюусалгатай халуун хаһада хэн ямар бэлэдхэлтэйб, юун хэрэгтэйб, юун гүйсэд хүсэлдүүлэгдээгүйб гэхэ мэтээр газетын хуудаһанууд дээрэһээ байд гээд лэ дурдагдажа, һануулагдажа, тоб гэһэн уряал, гаршагууд доро корреспонденци, мэдээсэлнүүд, шүүмжэлхы тэмдэг дохёонууд зооветмэргэжэлтэдэй зүбшөөлнүүд толилогдожо байгаа. Саашадаа шэнэ түлэй гаража эхилхэһээ газетын номер бүхэндэнь шахуу хаанахи ажахыда ямараар хурьгад абтажа, түлжүүлэгдэжэ байнаб гэжэ дэлгэрэнгыгээр мэдээсэгдэнэ. Бүхы һүрэгэй зуун хонид бүриһөө зуун харьга абаһан түрүүшын ахалагша хонишоной нэрэ соносхохо, алдаршуулхын тулада редакци газетынгаа нэгэдэхи эбэр хуудаһанда «Ажалай алдар солын самбар» бии болгобо. Тэндэ олон хурьга абаһан аймагай бүхы 77 ахалагша хонишодой нэрэ, обог, тэдэнэй түйлаһан амжалтань тобшохоноор эли тодоор барлагдадаг. Энэ баярта мэдээсэл аймагай ударидахы партийна, совет зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй илажа гараһан хонишондо эльгээһэн амаршалгын телеграммын түхэл маягтайгаар тунхаглагдадаг юм. Тиихэтэй нэгэн доро газетын хүндэлэлэй самбарта гараһан хонишоной нэрын хүндэлэлдэ аймагай центрэй түб талмай дээрэ тусхай Улаан тугхан үргэгдэдэг байна.

Хурьга абалгын ходоронтоод, түрүү хонишод — «зуутанай» (100 эхэ хонинһоо зуу, тэрээнһээ олон хурьга абагшадые нигэжэ газетэ суурхуулжа нэрэшүүлээ) тодоронтоод байхада, «Зэдын үнэн» газетын редакци «түхэреэн столдоо» түрүү хонишодые урижа, пресс-конференци үнгэргэдэг заншалтай. Энэ жэлдэ иимэ уулзалгада 77 «зуутан» апрелиин һүүл багаар сугларжа, хани ёһоной, үнэн сэдьхэлэй хөөрэлдөө хэжэ, хони түрэлгын, хурьга түлжүүлгын энэ жэлэй даб дээрэхи дүн гаргаһан, саашадаа бэелүүлхэ зорилгоо хэлсэһэн байна.

Энэ уулзалга дээрэ согсолордоһон дүй дүршэл, ажаглалтанууд, һанамжа, дурадхалнууд
газетын редакциин үүс…
ниитэлэгдэжэ, аймагай…
хонишодто хандаһан нэг…
шэг болгогдожо, газет…
логдоһониинь ехэ һайн…
«Зэдын үнэнэй» апрел…
нэй номерто тунхагла…
тэрэ хандалгые аймаг…
шод халуунаар дэмжэ…
Юуб гэхэдэ, нэгэ адли…
хүдэлмэриин ехэ амж…
баян дүй дүршэлтэй нү…
олоороо зүбшэжэ тодор…
һанамжа бодолнууд, хар…
рилгонууд хонишон бүх…
хүндэтэйгөөр, этигэл найд…
тайгаар, зориг түрүүлж…
леэгдэн абтана ха юм.
газетын хүдэлмэрил…
дэбжэлтые ашагтайгаар х…
хые хүсэнэд.

Хонишод-зуутанай …
соо табигдаһан — мүн…
доо аймаг дотороо аба…
һан 125 мянган хурьга…
гой бүхэниие 22 кило…
доошо бэшэ шэгнү…
эхэһээнь илгаха, отара…
нооһо хайшалха, мяха …
сэбые дүүргэхэ — гол з…
бэелүүлгэдэ хонишод…
мэргэжэлтэдэй хүсэл…
рине, дүй дүршэлые …
гээшэ манай аймагай м…
даа табижа байһан шу…
рилгонуудай нэгэн бол…
газетэ онсолон бэшэл…
ээлжээтэ зорилгоёо …
тайгаар бэелүүлхын түлэ…
шод колхоз, совхозуудай…
жэлтэд болсн хүтэлб…
ямар хэмжээнүүдые …
зэргэтэйб гэжэ тодорхой…
дэнһээ тобшо тэдыень д…
хурьгадые нэмэлтэ т…
хүхэ ногоонойшье үедэ т…
хониной нооһо хайш…
түргэн зуура, шанар һай…
үнгэргэхэ, зунай бэл…
тэрэ тоодо һайжаруу…
эдеэлсые зүбөөр, һайна…
лэн, эхэ хонидые үрэ…
урда тээ таргалуулха, …
эрхим шанартай үрэһэ…
дые искусственна арга…
жүүлхэ, ерэхэ үбэлэй …
бэг, шанар һайтай т…
лэдхэхэ тухай асуудал…
саашадаа «Зэдын үнэн» …
рэнгы материалнуудые б…
нирхолтойгоор, улам а…
лөө ехэтэйгээр толилхо б…
жэ найдалтаар.

Тус газетын хүдэлмэри…
гэ талыень абажа, хо…
дунда социалис мүры…
шан гэжэ харуулдаһ…
зарим тэды шэнжэлэ…
дөө, нютаг нютагай эрх…
да гол шухала нэгэ ас…
тодолон абаад, тэрээн…
бодомжотой һайнаар, а…
лөө ехэтэйгээр хэблэл…
руулжа шадабал, газет…
партийна, совет орг…
ажахын зургаануудт…
хэ тобшолон хэлэлгэ…
һанагдаха байна.

МАНАЙ ҮЕЫН ХҮН ГЭҺЭН КОНКУРСДО

ХҮНДЭТЭ НҮҮРҺЭШЭН

ОЧЕРК

Гурбан жэлэй саана Бальжинима Санжиевич Бальжиевтай танилсаа һэм... Набтаршаг бэетэй, дүшөөд наһанай хүн хүнгэхэнээр алхалан ерээд, гарыем шангаар адхан мэндэшэлэлсээ бэлэй. Тэрэ ажал хүдэлмэри тухайгаа яралгүйхэнөөр хөөрэхэ юм. Тиихэдэ энэ хүн хэжэ байһан ажалдаа ехэ дуратай гэжэ ойлгоодхёо һэм. Хори гаран жэлэй туршада нүүрһэнэй уурхай соо хүдэлжэ, ажалай ниилээд дүршэлтэй болоһон намтартай байшаба.

— Газетэ, журнал олоор захидагби. Жэл бүри «Үнэнөө» абагшаб. Һайн очерк, статьянууд яһала олоор толилогдожо байдаг. Гэбэшье нүүрһэшэдэй ажал хүдэлмэри, ажабайдал тухай багаар бэшэнэт. Газарай гүн руу орожо, галта шулуу малтахамнай тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ гэжэ ойлгохо хэрэгтэй,—гээд, хубсаһаяа тайлажа ороо һэн.

Газар доро хэдэн час соо хүдэлһэн аад, оройдоо эсээһэнэй хэбэргүй. Хүнгэхэнөөр иишэ тиишээ алхалан, нүхэдтэйгөө хөөрэлдэнэ. Хэнэй ямараар хүдэлһэн тухай, ямар алдуу гаргаһаниинь сэхэ руунь хэлэхэ юм. Ажалай һүүлдэ иигэжэ үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэжэ байхадаа хүдэлмэришэд үглөөдэр бүри һайнаар хүдэлхэ гэһэн түсэб зохёожо байгаа бшуу. Галуута-Нуурай шахтоуправлениин 7-хи уурхайн проходчигуудай бригадир Бальжинима Санжиевич Бальжиев хаанашье, хэзээдэшье ажал хэрэг тухайгаа бодомжолжо ябадаг хүн гэжэ тиихэдэ һайн ойлгоо бэлэйб.

Һаяшаг Гусиноозёрск хотоор ябахадаа танил бригадирайнгаа ажалаар һонирхоһон байнаб.

— Бальжинима Санжиевич Бальжиевай бригада айханаингаа нэрэ соло алданагүй. Тиигэжэ халаан соогоо 6—7 метр гүнзэгыдэ газар малтажа, хара алта малтаха шэнэ лавануудые түргэнөөр, һайн шанартайгаар түхеэрнэ. Эдэнэр үнгэрһэн жэлэй дүрбэдэхи кварталай дүнгөөр КПСС-эй Сэлэнгын райкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугхан абаһан юм. Тэрэнээ мүнөөшье алдангүй абажа ябана, — гэжэ шахтоуправлениин партийна организациин секретарь Павел Иванович Медведев хэлэжэ байгаа һэн.

Б. С. Бальжиев эрхим һайнаар ажаллаха, һайн шанартай «хара алта» бага гаргашатайгаар, бүри ехээр малтаха гэһэн зорилго урдаа табидаг дээрэһээ, ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, хүдэлмэриин саг хүсэдөөр хэрэглэхые хододоо эрмэлзэдэг. Проходчигуудай ажал хүнгэн бэшэ юм. Нилээд олон бэрхэшээлнүүд дайралдадаг. Тэдэнэй урда шулуун байса тудалдашаха. Тэрэниие сүмэлэн гараха хэрэгтэй. Эндэ одоол мэргэжэл шадабари хэрэгтэй болодог даа. Гранит шулуу үрэмдэжэ тэһэлхэ, тиигээд тэрэнээ сэбэрлэхэ. Халаан соогоо эдэнэр хэдэн зуун кубометр шорой малтажа, метр метрээр урагшаа дабшана бшуу.

Бальжинима Бальжиевай бригадын проходчигууд 73-хи лава бэлдэжэ байгаа һэн. Эндэ уһатай, элһэтэй тон муу хүрьһэн тудалдашаба. Энэ бүгэдэ бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабан, урагшаа дабшажал ябаа. Гэнтэ хүл дорохи газарынь хэлбэлзэбэ. Тиигэһээршье газарай хүрьһэн хэмхэржэ, гэдэргээ гараха замыень хаажархиба. Лава соо саг дары абяа шэмээгүй болошобо. Бригадын гэшүүд абаһаар тэбдэшоо.

— Нүхэдүүд! Гэмтэһэн хүн үгы гү? —гэжэ Бальжинима Санжиевичай һанаата болонгёор асуухада:

— Үгы, — гэһэн абяан эндэ тэндэһээ соностобо.

— Тиибэл, һайн гээшэ. Гэдэргээ гараха тухайгаа бодомжолоё. Хэмхэрһэн хүрьһэ сэбэрлэжэ эхилээ, — гэжэ тэрэ нүхэдтөө хандаба.

«Хэр ехэ газар хэмхэрээ гээшэхаб? Мэдэхын аргагүй. Хэрбээ арбаад метр газарта замынь хаагдаа һаа, 7—8 час соо хүдэлхэ болгодоно. Абаралгын командынхид угтуулан газар малтажа эхилээ ёһотой» гэжэ Бальжинима сэдьхэн, шулуутай хүрьһэ онгилно. Шорой тооһоной бурьяха гээшэнь. Электрын галай бүрүүлхэн гэрэл урдахи замыень гэрэлтүүлнэ. Проходчигууд байн, һуунгүйгөөр хүдэлнэд.

— Хүбүүд, яаран, тэбдэлгүйгөөр ажаллагты! Хүсэеэ дэмы бү гаргагты! — гэжэ Бальжинима нүхэдтөө заабари үгэнэ. Булта дуутайхан хүдэлнэд. Хэмхэрһэн хүрьһэ малтахань миин хүрьһэ малтаһанһаа һураггүй хүндэ байдаг. Пневматическа балтын таршаганаха абяан замханагүй. «Газарай хүреэлгэһээ» шадаал һаа, түргэнөөр гараха гэжэ хүн бүхэн эрмэлзэнэ.

Эгээл энэ үедэ үхибүүн наһаниинь, ягаа улаан сэсэгүүдээр бүрхөөгдэһэн Сагаата нютагынь һанагдаадхиба. Үглөөнэй шүүдэртэй ногоон соогуур эхынгээ орондо хонидоо туугаад хээрэ гарадаг һэн. Тиигэхэдээ зумбараануудта урьха табиха, Сэлэнгэ мүрэнэйнгөө эрьедэ һуугаад загаһа хахуулидаха.

— Ехэ болоходоо угаа үһанда табихагүй гэдэгтэл, бэрхэ хонишон болохо аалам, — гэжэ нютагайнгаа зарим үбгэд, хүгшэдэй хэлсэхэдэ, Бальжинима юундэшьеб даа ехэ дурагүйдэн: — Хони адуулхань эрэ хүнэй ажал бэшэ, — гээд, харюусадаг бэлэй.

— Хүба-а! Тиигэжэ хэлэдэгтүй юм. Ямаршье ажал һайнаар хэжэ, үнэн сэхээр ажаллаад ябабал, олоной магтаалда хүртэхэш. Муу, һайн ажал гэжэ байдаггүй юм. Муу, һайн лэ хүнүүд бии юм шуу, — гэжэ эхэнь заабарилан хэлэдэг һэн. Дүрбэдэхи класста һуража байхадаа нүүрһэшэн Алексей Стахановай гайхамшаг түйлалтанууд тухай һонирхон уншаһан юм. Тэрэнһээ хойшо нүүрһэшэнэй ажалаар һонирходог болоо. Газарай гүн руу орожо, галта шулуу малтадаг зон тухай ходол шэбшэжэ ябадаг бэлэй. «Хара алта» ашаалһан вагонеткэнүүдэй улаан сахираг тал бутарган гүйлдэжэ ябаханиинь нюдэнэйнь урда харагдахадал гэхэ. Бальжинима томо болоходоо нүүрһэшэнэй мэргэжэл шудалхаб гэжэ шэбшэн ябадаг болоо. Тэрэ арбан долоон наһатайдаа Гусиноозёрскын ФЗУ-да һуралсажа, нүүрһэшэнэй мэргэжэл шудалһан байгаа. Тэрэ гэһээр хори гаран жэл үнгэрөө. Энэ үе соо нүүрһэшэдтэ шэнэ лавануудые бэлдэжэ, хэдэн зуун мянган метр газар малтаа гээшэб!

Проходчигой ажал тон харюусалгатай, аюултайшье. Гэнтэ газарай хүрьһэнһөө уһан соробхилон гарашаха, элһэтэйшье, шулуутайшье хүрьһэн дайралдашаха. Хаана, ямар аюулай хүлеэжэ байһые мэдэхэ бэшэш. Яһала болгоомжотойгоор хараһаар, шэнжэлһээр хүдэлжэ байтарнь мүнөө газар хэмхэршэбэ ха юм. Өөрөөшье, нүхэдыншье шимэрхүү аюул нюдөөрөө хараһан, бэе дээрэ үзэһэн. Тиимэһээ тэдэ тунхарингүй, дээрэ зүрхэ гаргангүй нэгэ хүн шэнги эбтэйгээр, эршэмтэйгээр ажаллажа мэдэбэд.

...Байн, байн амилхада хүндэ болошобо. Зузаан брезент самсануудаа тайлажа хаябад. Гэнтэ бултадаа шомэргүй болон, шагнаархашабад. Ойрохоно, тон ойрохоно пневматическа балтануудай хүдэлхэ, хүнүүдэй шанга шангаар ооголдохо абяан дуулдаба.

— Хүбүүд, дуулана гүт? «Хүреэлгэһээ» гарахамнай дүтэ болоо, — гэжэ Бальжинима нүхэдэйнгөө һанаае заһана. Арар 16 час үнгэрһэн хойно тэдэнэй сээжэ руу сэбэр агаар үлеэжэ, хүнүүд газар дороһоо сүлөөлэгдэһэнөө мэдэрээ һэн. Теэд үглөөдэрынь ажалдаа гарадаг хэмдээл булта ерээ һэн. Эдэнэр үйлэдбэрнингөө хэрэгые, өөрын хубиин хэрэг мэтээр тоолодог дээрэһээ иимэ зоримгойгоор, шударгыгаар ажаллана ха юм.

Үнгэрһэн жэл Валерий Спиридонович Можаровай бригада сүүдхэ соо 1.600 тонно нүүрһэ малтажа, даабаряа гурба дахин үлүүлэн дүүргээ бэлэй. Ямар аргаар иимэ ехэ нүүрһэ малтаба гээшэб гэжэ хүнүүдэй һонирхоходо тэрэ:

— Бальжинима Санжиевич Бальжиевай даадаг бригадын проходчигууд лава һайнаар бэлдээ. Тиимэһээл бидэ һаадгүйгөөр хүдэлөө ха юмбиди даа, — гэжэ хэлээ һэн. Коммунист Бальжиев ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандана. Хамта хүдэлдэг нүхэдэйнгөө урда шанга эрилтэ табина. Тиимэһээл эдэнэр халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, оролдосотой ажалаараа олоной дундаһаа ходол шалгаржа гарана ха юм.

Үглөө бүхэндэ набтаршаг бээтэй, саб гэмэ шанга бэетэй, дүшөөд наһанай хүн 7-хи шахта тээшээ яаран гэшхэлдэг. Хубсаһаа һэлгэжэ үмдэһөөр лэ хүдэлмэришэ нүхэдөө суглуулжа, халаан соо хэхэ ажалайнгаа түсэб зохёодог. Үнинэй проходчик Виктор Михайлович Нечаев ажалаа эмхидхэхэ хэрэгтэнь бригадиртаа туһалалсадаг. Энэ хоёр хорёод жэл сут хүдэлнэ, хорёод жэл нүхэсэнэ. Виктор Нечаевта «СССР-эй хүндэтэ нүүрһэшэн» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоһон. Владимир Брыков, Пётр Макаров гэгшэд «Нүүрһэшэнэй алдарай» гурбадахи шатын медальнуудтай. Үнэн сэхээр, эрхим һайнаар ажаллаһан хүдэлмэришэд дээдын хайра шагналда хүртэһэн лэ байдаг шуу. Бальжинима Санжиевич Бальжиевай убсүүе Ажалай Улаан Тугай орден, «Ажалай шэн габьяагай түлөө» гэһэн медаль шэмэглэнэ. Коммунис ажалай ударнигай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн. Һаяшаг «СССР-эй хүндэтэ нүүрһэшэн» гэһэн нэрэ соло тэрээндэ олгогдоо.

Энэ оронойнгоо промышленность улам түргэнөөр хүгжөөлсэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсажа байһандаа Сэлэнгын уужам талада түрэһэн Бальжинима урмашана ёһотой даа.

— Бидэнэр юһэдэхи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр шиидэһэхэйбди. Тэрэнээ бэелүүлхэл байхабди, — гэжэ Бальжинима хэлэдэг. Тэдэ нүхэдөөрөө байгша оной дүрбэ һарын даабариһаа гадуур 38 метр газар малтаа. Энэ баримта хараад үзэхэдэ эдэнэр хэлэһэндээ хүрэдэг, һарбайһанаа абажа шададагшье зон гэд хэлэмээр.

Галуута-Нуурай шахтоуправлениин Хүндэлэлэй самбарта эгээл бэрхэ нүүрһэшэдэй дүрэ зурагууд үлэгэдэг. Социалис Ажалай Герой, проходчигуудай бригадир Гармажап Тучиновай дүрэтэй зэргэлээд Бальжинима Бальжиевай дүрэ зураг табяатай. Энээгүүр үнгэрһэн хүн бүхэн ажалай түрүүшүүлэй алдарта хэрэгүүдээр омогорхон ябадаг ёһотой даа.

К. ЖАМЬЯНОВ.

Гусиноозёрск хото.

Улаан-Үдэ станциин депогой машинистнүүд Александр Алексеевич Верещагин, Владимир Васильевич Шишкин гэгшэд депо соогоо эрхим машинистнүүд гэжэ суурхадаг. Юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ коммунистнар ажалай эрхим дүнгүүдые түйлана. Жэлэй түрүүшын гурба һарын туршада тэдэнэр 18,2 мянган киловатт-час элшэ хүсэ алмаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) А. А. Верещагин, В. В. Шишкин.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

КПСС-эй XXIV съездын дхэбэри, нютагай Советүү- худэлмэри һайжаруулха ту- КПСС-эй ЦК-гай тогтоол едүүдэй ажал ябуулгын гол лэлые тодорхойлһон, мүн эй саашанхи хүдэлмэриин арга боломжонуудые ха- һан байна.

Советскэ органууд, сельскэ, оной болон посёлково Со- үүдһээ эхилээд, экономико, ажахын ба промышленна эдбэрие саашадань улам жөөхэ тушаа асуудалнуудые дхэхэдээ, ехэхэн үүсхэл гар- г болонхой.

на предприятинууд, 600 гаран һургуули, худалдаа наймаанай ба ниитын эдеэ хоолой 2 мянга гаран предприяти, 700 гаран медицинскэ ба мянга гаран соёл гэгээрэлэй эмхи зургаанууд түбхинэнхэй.

Хэдэн жэлэй саада тээ сельскэ, сомоной ба посёлково Советүүд өөһэдынгөө сесси болон заседанинууд дээрээ жэжэ асуудалнуудые шиидхэдэг байһан. Зарим сельскэ Советүүдтэ оройдоол колхозой бригадирай гү, али даагшын тоосоо шагнаад лэ дүүрэдэг байгаа. Харин мүнөө сомсельсоведүүд үйлэдбэриин бүхы шухала асуудалнуудые шиидхэлсэдэг болонхой. Тэдэнэй сесси болон заседани дээрэ колхозой түрүүлэгшэнэр, совхозой директорнүүд, предприяти болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд тоосодог болонхой. КПСС-эй ЦК-гай захяа заабаринуудта түшэглэн олохон сельскэ, сомоной ба поселково Советүүд, тэдэнэй гүйсэдхэхы комитедүүд, депутадуудай, саг үргэлжын комиссинуудай, ниитын эмхинүүдэй эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулна.

ютагай Советүүдэй дэбхи үүсхэл ээшэлүүлхэ

үүлэй жэлнүүдтэ республи- соо нютагай Советүүдэй ху- эриие шэнэдхэн һайжаруул- талаар горитой хэмжээнүүд үүлэгдэ. Аймагай, район- городской, сельскэ, сомоной посёлково Советүүдэй эрхэ ахэгдөө. Мүн нютагай засаг н органуудай мүнгэн һан- арьбадхаха талаар ехэхэн лмэри ябуулагдаа юм.

г үргэлжын комиссинуудай. утатска постнуудай эдэбхи эл нилээдгүй дээшэлээ. Тэ- р һунгагшадтайгаа нягта боотой болонхой. Энээнһээ алан сельскэ, сомоной, агай, районно Советүүдэй хүндэ һураггүй дээшэлээ. едүүдэй хүдэлмэриие сааша- шэнэдхэн һайжаруулха ту- партии, правительствын аба- хэмжээнүүдэй хэр зэргэ үүлэгдэһэниие гэршэлэн улна бшуу.

ютагай Советүүдэй органуу- дүй дүршэлтэй ба һайн дхэлтэй кадрнуудаар бэхи- лхэ тушаа тусгаар хүдэл- н үнгэргэгдөө. Тэдэнэй эр- мэдэсэ һураггүй дээшэлээ. шээнь, Тимирязевай нэрэм- Москвагай хүдөө ажахын адеми дүүргээд, Хурамхаа- аймагай Гааргын совхозой ад агрономоор хүдэлһэн жиев Дамба Хаданович мү- Гааргын сомоной Советэй эдкомой түрүүлэгшээр жүүлэгдэ. Буряадай АССР- соёлой габьяата хүдэлмэри- шэ. Дэрээнэй совхозой отде- ие анхандаа эрхилэгшэ ан Баторов Владимир дыпович Дэрээнэй сомсове- түрүүлэгшээр һунгагдаһан на. Тиихэдэ Санагын сом- дэй түрүүлэгшээр урдань хозой директор байһан Х. Санжитов хүдэл- Гэхэ зуура, сельскэ Советүү- гүйсэдкомой түрүүлэгшээр эхэнэрнүүд хүдэлдэг бо- хой. Мүнөө 36 гүйсэдкомуу- эхэнэрнүүд хүтэлбэрилнэ.

Республика доторнай 172 льскэ, сомоной ба посёлково едүүд хүдэлнэ. Эндэ 6000 тадууд һунгагданхай юм. эй газар дээрэ 151 колхоз он совхозууд, промышлен-

Гэхэтэй хамта нютагай Советүүд болон тэдэнэй депутадууд промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүгжэлтэдэ ехэхэн хубитаяа оруулдаг байна. Жэшээнь, Кабанскын аймаг хүгжэнги промышленностьтай ба хүдөө ажахытай. Эндэ Сэлэнгын ЦКК, Тимлюйн цементнэ завод, дүрбэн совхоз, транспортын предприяти, нютагай ба эдеэ хоолой промышленность оршодог юм. Аймагай, нютагай Советүүд һүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада ажал хүдэлмэреэ нилээдгүй һайжаруулаа.

Нютагай Советүүдэй хүдэлмэреэ һайжаруулһанай ашаар тус аймаг юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабаринуудые ба социалис уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэһэн байна. Мүн аймагай промышленна предприятинууд түсэбһөө гадуур 780 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. Харин продукци худалдагдаха түсэб 101,4 процентээр дүүргэгдэ. Аймагай ажахынууд гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 118 процентээр, һү—113, үндэгэ хараалагдаһан түсэбтэ даабариһаа хоёр дахин үлүү худалдагдаһан байна.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада гахайн мяха үйлэдбэрилгэ аймагта бүхыдөө дүрбэ дахин, харин «Шергинский» совхоздо зургаа дахин дээшэлһэн байна. Тиихэдэ Кабанскын совхоз дүрбэ дахин шахуу ехээр шубуунай мяха үйлэдбэрилдэг болоо. Мүн «Байкальский» совхоздо һү һаалга элитээр дээшэлээ. Үнгэрһэн наймадахи табан жэлэй туршада энэ аймагай ажахынууд түсэбһөө гадуур зургаан миллион шахуу түхэригэй мал ажахын продукци гүрэндөө худалдаа юм.

«Ажалшадай депутадуудай сельскэ болон посёлково Советүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан тогтоолые бэелүүлэн, нютагай Советүүд ажахын ба культурна барилгын асуудалнуудые эдэбхитэйгээр шиидхэлсэдэг болоо.

Баргажанай аймагай Уро-Читканска сельскэ Советэй депутадууд болон эдэбхитэд хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилхэ ба худалдаха түсэб дүүргэхэ талаар ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри үнгэргөө. Баргажанай совхоз үнгэрһэн жэлдэ гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө 125 процентээр, мяха—102 процентээр дүүргээ һэн. Мүн саг үргэлжын комиссиин ба депутатска бүлэгэй гэшүүд ажахын эгээл харюусалгатай участогуудта хүдэлнэ.

Саг үргэлжын комисси малай үбэлжэлгые ба түл абалгые шалгаһан байна. Мүн хабарай тарилгада хүдөө ажахын техникын ба үрэһэ хүрэнгын хэр зэргэ бэлдэгдэһэниие шалгаа юм. Удаань эндэ элирүүлэгдэһэн дутуу дунданудые сельсоведэй гүйсэдкомой заседаниин үзэмжэдэ табижа, тодорхой хэмжээнүүд абтаа.

Сельскэ Совет ба тэрэнэй гүйсэдком ниитын эдеэ хоолой, худалдаа наймаанай ба хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха предприятинуудай хүдэлмэриие һайжаруулгада горитой анхарал хандуулна. Эндэхи нютагай Советэй газар дээрэ эдеэ хоолой ба эд бараанай 10 магазин хүдэлдэг юм. Тус сельсоведэй гүйсэдком саг үргэлжэ худалдаа наймаанай хүдэлмэриие ба медицинскэ хангалгые шалгажа байдаг.

Үнгэрһэн жэлэй хоёрдохи хахадта хүдэлмэридөө эрхим амжалта туйлаһанайнь түлөө Уро-Читканска сельсоведтэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советэй дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа һэн.

1971 оной хүдэлмэриин дүнгүүдээр ВЦСПС-эй ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Советэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн.

Мухар-Шэбэрэй, Түнхэнэй, Загарайн, Улаан-Үдын болон бусад аймагуудай сельскэ болон поселково Советүүдэй сесси болон заседани дээрэ колхозой Устав наринаар сахиха, газар тарялангаа ашагтайгаар хэрэглэхэ, хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха түсэбэй дүүргэлтэ ба ниитын гурим эбдэгшэдтэй тэмсэхэ тушаа асуудал хаража үзэгдэдэг болоһониинь һайшаалтай.

ССР Союзай ба Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойн һайндэрнүүд ойртожо байна. Тиимэһээ энэ гайхамшагта һайндэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаха гээшэ республикын нютагай Советүүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй хүндэтэ уялга мүн.

Н. ЦОКТОЕВ,
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советэй эмхидхэлэй таһагай инструктор.

БОЛБОСОН ТҮХЭ ЛТЭЙ БОЛОНО

Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй сомоной Советэй ажалшад хүдөө нютагуудаа болбосон түхэлтэй болгохо асуудал байгша оной эхиндэ ниитынгээ суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой, мүн Хэжэнгэ тосхоной ажалшадай һайшаалтай үүсхэл бүри мүһэн дэмжэһэн байна. Тэдэнэр республика дотор соносхогдоһон хоёр жэлэй соёлой добтолгын талаар хэгдэхэ ажал хүдэлмэриеэ энэ суглаан дээрэ хараалһан юм. Иигэжэ эндэхи хүн зон хүдөө нютагайнгаа түхэл шарай һайжаруулха, болбосон түхэлтэй болгохо талаар дүшэ гаран хэмжээ ябуулгануудые хараалһан. Теэд эдэнь мүнөө хэр зэргэ бэелүүлэгдэжэ байна гээшэб?

Хэгдэхэ бүхы ажал барилгаһаа эхилээ. Мүнөө жэлдэ айл бүхэнэй газаа палисадник баригдаха, хамта дээрээ 6 мянган модон һуулгагдаха байһан юм. Эдэ үдэрнүүдтэ Дэрээн нютагта 3700 модон олониитын хүсөөр һуулгагдаа. Тиихэдэ Уланхаан һууринда эхин һургуулиин, баниин, Алла тосхондо гостиницын байшангууд баригдахаар хараалагданхай. Мүн совхозой түб һууринай үйлсэнүүдтэ долоон дугы хэгдэжэ, стадион дээрэ ногоон ургамал таригдаха, Гагаринай нэрэмжэтэ үйлсэдэ нэгэ худаг малтагдаха, табан культбаза штукатурилагдаха юм.

Мүнөө дэрээнэйхид энэ талаар яһала ехэ хүдэлмэри бүтээжэ байнхай. Гагаринай үйлсэдэхи худаг иигэһээр уһа үгэжэ захалхань. Алла һууринай үйлсэнүүдтэ долоон дугы баригдаа. Тиихэдэ совхозой конторын, Соёлой байшангай, больницын, һургуулиин газаа сэсэрлиг-сквернүүд гоё һайханаар хэгдээ.

Һууринуудай түхэл шарай һайжаруулха, хүдөө нютагуудые болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэри бүхыдөө эмхи зургаануудта, мүн тушаалта хүнүүдтэ даалгагданхай. Жэшээнь, дунда һургуулиин, Уланхаанай хүүгэдэй саадай, сельсоведэй коллективүүд культбазануудые штукатурилха юм.

Һаяшаг Дэрээндэ энэ талаар хоёр үдэрэй воскресник үнгэргэгдөө. Воскреснигтэ хамта дээрээ 600 гаран хүн хабаадалсаа. Эдэ хоёр үдэр соо совхозой конторын хажууда хори метр утатай стенд табигдаа. Энэ стендэдэ ажалай түрүүшүүлэй дүрэ зурагууд үлгэгдэхэ юм. Совхозой барилгашад Ц. Рабжинов, Н. Ухинов, Э. Ринчино, Ш. Дармаев, В. Цыбиков, Г. Цыденов, О. Кушеев гэгшэд шалгарна. Тиихэдэ МТМ-гэй ба гаражай коллектив ханааб заһабарилжа, уһа хубааха хоёр ехэ хаалтанудые бүтээгээ. Гадна Алла һууринай үйлсэнүүд шорой тооһондо дарагдашанхай байгша һэн. Эдэ үдэрнүүдтэ һууринай үйлсэнүүдээр автогрейдэр ябажа, тэдэниие гуримтай болгожо тэгшэлээ. Энэ хүдэлмэриие трактористнууд Павел Цыдыпов, Арсалан Аюшиев, Рудольф Баранов гэгшэд бүтээһэн байна. Тэдэнэр мүн Илалтын талмайе нягтаруулан тэгшэлһэн байна.

Тиихэдэ трактористнууд Антон Дырчиков, Дондоп Аранзаев, Бубышкэ Ринчино, Василий Вачеланов, Гомбожаб Гомбоев, автомашинын жолоошод Виктор Эрдыниев, Самбу Бадмаев болон бусад Гаахан гэжэ газарһаа тус бүреэ 70—80 тонно хайр зөөжэ, үйлсэнүүдтэ буулгаа. Даши-Цырен Бишидаев, Самбу Бадмаев болон бусад ойһоо һуулгагдаха модо зөөһэн.

Энэ воскреснигтэ Дэрээнэй дунда һургуулиин 300 гаран һурагшад хүдэлөө. Арбадахи классай һурагшад һургуулиингаа газаа аллей түхеэрһэн байна. Тэдэнэртэй хамта химиин багша Ц. Ц. Майоров хүдэлбэ. Иигэжэ һурагшад хамта дээрээ 700 модо тариһан байна.

Энэ воскреснигые Дэрээнэй сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Владимир Цыдыпович Баторов түрүүтэй штаб хүтэлбэрилөө.

Дэрээнэйхид хүдөө нютагуудаа болбосон түхэлтэй болгохо талаар үшөө ехэ ажал хүдэлмэри харааланхай. Мүнөө жэлдэ нютагай хүгжэлтэ, ажабайдал харуулһан олон стенднүүд байгуулагдаха юм. Гадна совхозой дирекци, партком болон сомоной совет КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые хүн зондо ойлгуулха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна. Тиихэдэ ССР Союзай 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэнүүд эмхидхэгдэжэ байнхай.

Дэрээн нютагай хүн зон хамтынгаа суглаан дээрэ нютагайнгаа түрүүшын коммунист, түрүүшын колхоз байгуулагша Дондоп Мижитович Мижитовтэ дурасхаалта плита табихаар хараалаа. Һуралсалай ерэхэ жэлдэ хизаар ороноо шэнжэлхэ нютагай музей нээгдэхэ юм. Мүнөө энэ музейн байшан баригдажа дүүрээ. Тиихэдэ СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Эндэ гоё һайхан сценэ, һандалинууд хэгдэһэн байна. Стадионой талмай тэгшэлэгдээ, спортсменүүдэй гүйхэ харгы автогрейдерээр гаргагдаа.

Тиихэдэ соёлой хоёр жэлэй добтолгын түсэб дотор ажалшадые ажаһуудалай, мүн соёлой талаар хангаха асуудалнууд табигданхай. Энэ талаар Дэрээн нютагта нилээд ехэ ажал хүдэлмэри ябуулагдана. Алла һууринда ажалшадые ажаһуудалай талаар хангаха комбинат нээгдэнхэй. Эндэ гоё һайхан хубсаһа оёжо болоно. Тиихэдэ һаяар совхозой түб һууринда хүүгэдэй саад-ясли нээгдэхэ. Гадна хонишод, малшад болон механизаторнуудые һайнаар хангаха хэрэг үндэһөөрөө хубилгагдаха юм. Иигэжэ автолавкын, клубай, библиотекын хүдэлмэри бүри һайжаруулагдаха.

Ажалшадые хүмүүжүүлхэ, эмхидхэхэ талаар нилээд ехэ хүдэлмэри түсэблэгдөө. Иигэһээр дэрээнэйхид шэнэ ёһо заншалаар түрэ найр хэдэг, һайндэрнүүдэ тэмдэглэдэг болохо. Тиихэдэ сурхарбаан, хонишодой, малшадай, механизаторнуудай үдэрнүүд баяр ёһололтойгоор тэмдэглэгдэхэ байна.

Гадна Дэрээнэй арадай театрай коллектив энэ хоёр жэл соо гурбан томо зүжэг табихаар хараална. Театрай артистнууд мүнөө жэлдэ казах уран зохёолшо Оразбек Бодыковэй «Каракумай трагеди» гэһэн уянгата драма табиха юм. Энэ талаар театрай режиссер, БурАССР-эй соёлой габьяата ажал ябуулагша В. Ц. Баторов ехэ хүдэлмэри хэнэ. Соёлой байшангай хүдэлмэришэд энэ жэлдэ 70 хүнһөө бүридэһэн арадай хоор байгуулаа.

Дэрээнэйхид соёлой хоёр жэлэй добтолгын талаар хараалһан эдэ бүхы ажал хүдэлмэреэ СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулна.

Г. РИНЧИНО,
«Хурамхаанай галнууд» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

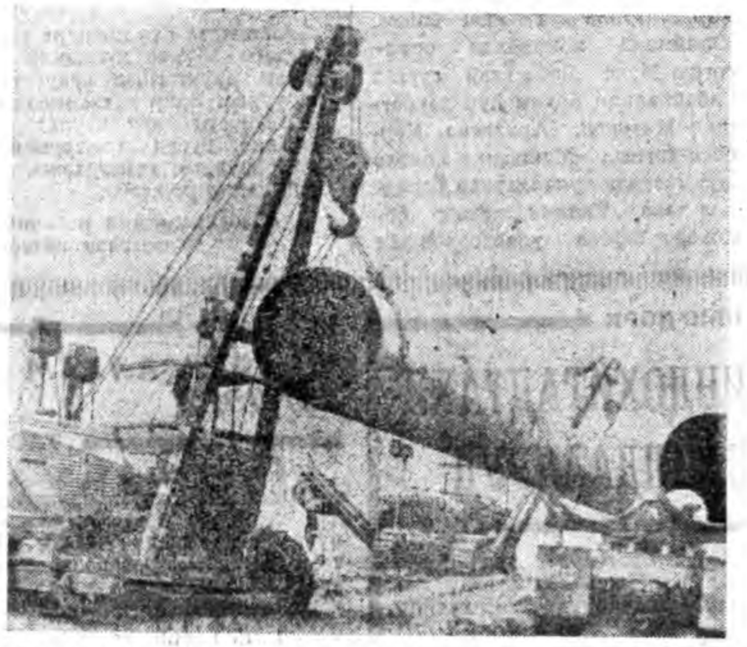

Советскэ Союзһаа ГДР болон Европын бэшэшье гүрэнүүдтэ Чехословакиин газар дээгүүр ошохо «СССР—Баруун-Европо» гэһэн уласхоорондын газопроводой барилга Чехословакида табадахи жэлэйнь эгээл томо барилгануудай нэгэн гэжэ тоологдодог. Энэ ехэ хүсэтэ магистралиин барилгада Советскэ Союз ГДР хоёр хабаадана. Барилга үдэр ерэхэ бүри хурдан түргэнөөр ябуулагдажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нитрын районда (Баруун Словаки) **газопроводой барилга дээрэ.**

ТАСС-ай фотохронико.

СЛОВАК НОВАТОРНУУДАЙ УУЛЗАЛГА

БРАТИСЛАВА. (ТАСС). Үйлэдбэриин новаторнуудай уулзалга Словакиин индустриальна ехэ түб болохо Брезнодо болобо.

Уулзалгада хабаадагшад — Кошицко металлургическа комбинадай, Прьевидзэхи шулуу нүүрһэнэй шахтануудай, Братиславска «Словнафтын», Поважска Быстрицидэхи машина бүтээдэг заводой болон республикын түрүү бусад предприятинуудтахи социалис ажалай бригадануудай түлөөлэгшэд бригадануудайнгаа үйлэдбэриин ба урлан нарижуулгын дүй дүршэлнүүдые, политико-хүмүүжүүлгынгээ хүдэлмэриие эмхидхэдэг дүршэл тухайгаа хөөрэлдөө.

Чехословакиин профсоюзуудай болохоёо байгаа VIII съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө социалис ажалай хүдэлдөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлэе гэһэн уряатайгаар үйлэдбэриин новаторнууд олониитэ ажалшадта хандаһан юм.

ХАБСАРГАГШАДАЙ АМЖАЛТА

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румыниин электрижүүлэгшэд ехэ амжалта туйлаба. Хабсаргагшадай коллектив Крайоваһаа Таргу Жиу хүрэтэрхи магистралие зайн галаар хангаха хүдэлмэри болзорһоонь һара урид дүүргэбэ. Тэдэ ажалайнгаа туйлалтые зарлагдахаяа байгаа РКП-гэй национальна конференцидэ зорюулна.

Ороной тус райондо—Крайовадо ба Девадэ Румыни дотор эгээл хүсэ ехэтэ тепловой электростанцинуудай ба Дунай дээрэхи гидростанциин баригдаһанай ашаар Крайоваһаа Решица болон Минти (Дева) хүрэтэрхи магистральнуудые зайн галаар холбохо арга олгогдоһон байна. Энергетическэ эдэ ехэ барилганууд Советскэ Союзай техническэ туһаламжаар бүтээгдэ.

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ XIII КОНГРЕССЫЕ УГТУУЛАН

ГАВАНА. (ТАСС). Энэ жэлэй һүүл багта үнгэргэгдэхөөр хараалагдаһан хүдэлмэришэдэй XIII конгрессто бэлдэхэ асуудалнуудые зүбшэн Кубын ажалшадай профцентрэй Национальна комитедэй (ПТК) зүблөөн Кубын ниислэл хотодо боложо дүүрэбэ. Профсоюзай суглаанай хүндэлэлдэ социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэмжээнүүдые зүблөөн һайшаагаа. Жэшээлхэдэ, оронойнгоо экономическа зорилгонуудые дүүргэлгээр ажалай шэнэ уялгануудые үйлэдбэриин коллектив бүхэн абаха ёһотой гэжэ ПТК-гай Национальна комитедэй шиидхэбэринүүд дотор хэлэгдэнэ.

ДАЛАЙН ХААЛГАНУУД

ВАРШАВА. (ТАСС). Щецин, Гданьск, Гдыня ба Свиноуйсьце гэжэ портово дүрбэн городые Арадай засагта Польшын далайн үүдэнүүд гэжэ нэрлэхэ ёһоороо нэрлэдэг. Хэдэн арбаад судна жэл бүри бүтээжэ, уһанда табидаг мүнөөнэй верфьнүүд эндэ бии. Эдэ портнуудаар арбаад миллион тонно ашаан зөөгдэнэ.

ПНР-эй арадай ажахын түргэн хүгжэлтэнь шэнэ табан жэлэй туршада портнуудые шэнэдхэхэ, үргэдхэхэ шэнэ зорилгонуудые табина. Ороной далайн ажахы хүгжөөхэ программын ёһоор, портнуудаар зөөгдэхэ ашаанай хэмжээн дээшэлүүлэгдэхэ байна.

1975 он болотор «Свиноуйсьце-2» гэжэ порт жэл бүри Польшын 6,3 миллион тонно «хара алта» зөөхэ байна. Гдыня, Щециндэхи портнууд нилээдээр үргэдхэгдэхэ.

Табан жэлэй шэнэ барилганудай нэгэн болохо Гданьскһаа холо бэшэ оршодог хойто зүгэй томо гэгшын порт Польшын ажалшадай омогорхол болоно. 104 гектар талмайе эзэлһэн энэ порт 100 мянган тонноһоо дээшэ ашаа зөөхэ шадалтай суднануудаар хангагдаха юм.

1975 он болотор ороной бүхы портнууд 45 миллион тонно ашаа зөөлгэ хангадаг болохо.

ТЭЖЭЭЛ ПРОМЫШЛЕННА АРГААР ҮЙЛЭДБЭРИЛЭГДЭНЭ

Улаан-БААТАР. (АПН-эй тусхайта корр.) Мал ажалай тэжээлэй бааза бэхижүүлхэ талаар Монголдо ехэ ажал ябуулагдадаг. Тэжээл бэлэдхэлгээр тусхай ажахынууд, оньһожоруулагдаһан нүүдэл бригаданууд орон дотор байгуулагданхай. Ганса үнгэрһэн табан жэлэй туршада Советскэ Союзай туһаламжаар холимог тэжээлэй 15 завод эндэ ашаглалгада үгтэһэн юм. Шэнэ табан жэлэй туршада жэлдэ 130 мянган тонно холимог тэжээл үйлэдбэрилдэг болохо.

Һаяхан Монголой таряашад олон жэлэй үндэр ургасата ногоонуудай, тэрэ тоодо «Забайкальская» люцерны үрэһэ СССР-һээ абаба.

Куба. Эхэнэрнүүдэй тэгшэ эрхэтэн байлга хадаа социалис оронуудта бодото байдал дээрэ бэелүүлэгдэнхэй. Мүнөө тэдэнэр һурана, ажаллана, политическэ, экономическа болон ороной ямаршье ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Олон эхэнэрнүүд хүдөө ажахын кооперативуудта хүтэлбэрилхы, мүн ондоошье харюусалгатай тушаалда дэбжүүлэгдэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кубын залуу эхэнэрнүүд, шубуушан С...йла Хикеон, тоо бүридхэгшэ Ладис Герра «Баталья де Пералекос» фермэ дээрэ оролдосотой һайнаар ажалладаг. ТАСС- фотохронико.

ОМОЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Ажабайдалай зүргэнүүд дээрэ

э нёдондо жэлдэ буряад ун- д залуу зохёолшо Г-Д. Дам- й «Харгы дээрэ» гэжэ ном- нилсаһан байха. Мүнөө са- эй хуби заяа, түхэл шэнжэ хые автор оролдоно. Сог- идонь долоон рассказ орон- Олонхи геройнуудынь ажа- й юрьеэндэ тархяа эрьежэ гүй, ёһотой шалгалта дабан а, зүб харгыда гарахые орол-

эжэ Саяана (түрүүшын рас- аа), Дугар Жибзема («Хар- эрэ» гэжэ рассказ), Зилим вич ба Нина Макаровна зэмэтэйб?») гэгшэд тон хүү шалгалта барижа гара- арим геройнуудынь хүшэр байдалда оробошье, хүн гэ- ндэтэ нэрээ бузарлнагүй. зуудаа зохёоходоо элдэб маяг хэлбэри, байгуулалта этые автор хэрэглэнэ. Дээ- сагдаһан гурбан рассказ нэгэдэхи нюурһаа дурдал- гү, али хөөрөөн тухай хөө- болохоо һанаа.

аргалтайлши даа, Саяана» рассказай геройн дурдалга аа абтажа бэшэгдээ гэжэ о үнэншэхын аргагүй. ай үүргые али нэгэ өөртөө даажа абаад. ай гол түлэб уд- саашадань ухашалан хүгжөө- «Харгы дээрэ» гэжэ рассказ энэнь илангаяа тобойсо Мэдээжэ уран зохёолшо Айтматовай маяг хэлбэри ү даа, али нилээн эндэ яа- агагүй бии.

аргалтайлши даа, Саяана» рассказыень хаража үзэе. архидана. Тиихэдэ хойто басагые һогтуу галзуугаар доромжолно. Тэсэжэ яда- Саяана гэрһээ тэрьедэжэ, айлайхидай ашаар хүүгэдэй (гүрэнэй ааб даа) түбхинэхэ болоно. Зоболонтой уша- гэхэдэ, Саяана хүнүүдтэй лдэжэ огто шаданагүй, хэлэ- шуу. Тингэбэшье айжа һүр- й, харин түрэлхидһөө тэрье- шадана ха юм. Мохошогүй хатуу зоригтой, сэлмэг һайхан сэдьхэлтэй байһыень автор тодо хурсаар, үнэншэмөөр харуулна.

Хэрбээ урданай балар харанхы үедэ байгаа һаа, басаганай хойшолон тад ондоо байха һааб даа. Теэд Саяана совет хүнүүдэй дунда ажаһууна ха юм. Хүниие үрбэдэхэ, туһалха, хүл дээрэнь гаргалсаха — иимэл даа совет обществын хүсэл эрмэлзэл. Энэ талыень зохёолшо даамай зохидоор, үлүү юумэ хэрэглэнгүй харуулна. Энэнь энэшье гэлэй. Хэрбээ басаганай түлөө сэдьхэлээ зобожо, ябадал бүхэниинь мүшхэн дахасалдажа, үйлэ үзэгдэл бүхэниинь сээжын оёорһоо булгилһан үгэнүүдээр шэмэглээ һаань, басаганай образ бүришье сортоотой шанга болохо бэлэй. Тиихэдэ автор миин лэ шаналха, хайрлахаһаа холо ошоогүй.

Балшар бага Сережа хүбүүнэй хуби заяан («Харгы дээрэ» гэжэ рассказ) Саяанынхиһаа бүришье өөдэгүйхэн, одоо хайрламаар. Эхэ, эсэгэшьегүй ори гансаараа үлэһэн хүбүүе хүнүүд орхиногүй. Шофёр Дугар студентка Жибзема хоёр тэрэниие хүүгэдэй гэртэ түбхинүүлнэ. Урдань харалсаагүй, бэе бэеэ танихашьегүй ябаһан Дугар Жибзема хоёр дурлалсажа, гэр бүлэ болоно, тиигээд хүүгэдэй гэртэ түбхинүүлһэн Сережа хүбүүхэниие өөртөө үргэжэ абана.

Тад ондоо хүнэй хуби заяан тушаа ходоодоо һанаата боложо, шадал зэргээрээ туһалһайб гэжэ эрмэлзэдэг совет хүнэй уужам һаруул сэдьхэл эндэ элирнэ. Хэрбээ «Жаргалтайлши даа, Саяана» гэжэ рассказай үйлэ хэрэг нилээд удаан сагта харуулагдаа һаа, харин «Харгы дээрэ» гэжэ рассказ богонихон сагай үйлэ хэрэг харуулна ха юм. Али алиндаһьшье ажабайдалай тон шухала асуудал табигдана, совет хүнэй шанар шэнжэ тодорно.

Гэхэтэй хамта инаг дуранай онсо өөрын удха шанарые автор харуулхые оролдоо ха. Гэбэшье инаг дуранай гоё һайханиие, гүнзэгы сэлмэг талые харуулжа шадаагүй.

«Жиг-Дулма» гэжэ рассказ соогоо инаг дуранай орёо хүшэр талые харуулхые һэдэнэ. Теэд энэнь хайшан гэжэ харуулагдааб?

Арадай аман зохёол суглуулдаг студент Норпол нэгэ жэгтэй һонин юумэ дуулана. Нютагай нэгэ гэртэ һүниндөө шүдхэр ерэдэг юм ха. Одоо гайхамаар. Хани нүхэрөө хүдөөлүүлһэн гэрэй эзэн эхэнэр гансаараа байна. Норпол шүдхэрэй ерэхые хүлеэхэ юм. Үнгэржэ ерэхэдээ, шүдхэртэй тэмсэхые бэеэ бэлдэнэ. Барилдаха, наншалдахашье хэбэртэй. Шүдхэршье ерэнэгүй. Иигэжэ тад ондоо хүнһөө хээлитэй болоһон Жиг-Дулмын (гэрэй эзэн эхэнэр), мэхэдэ ороол, инаг дуратай Сэсэгмаатайгаа хахасана.

Шүдхэр, һүзэгшэ студент, инаг нүхэртөө урбаха ябадал. Одоо үнэншэхөөр бэшэ. Мүнөө сагай геройнууд заабол иимэ байха ёһотой гэжэ гү? Ажабайдал мэдэхэгүй дээрэһээ темээ олоодүй, миин лэ тушаалдаһан юумэн тухай бодонгүй бэшээл хаш.

Рассказууд соохи геройнуудынь олониитын дунда хэр зэргэ хүндэтэй гээшэб? Энэниинь уншагшад мэдэхэгүй байна. Ажал хэжэ хүдэржэһэн хүнүүд рассказуудтань оройдоо үгы. «Тэндэ хүдэлнэ» гэжэ халта мүлтэ дурдаад лэ гарашана. Юу хэдэг, ядаг юм? Сугтаа хүдэлжэ байһан нүхэдтэйгөө хэр зэргэ харилсаатай юм? Ажалша бэрхэ коллективэй дунда хүн боложо хүдэржэдэг бэшэ аалди. Энэ тон шухала асуудал алдагдаа. Халагламаар.

«Жиг-Дулма» гэжэ рассказайнгаа геройнуудай алдууда автор ёһотой сэгнэлтэ үгэнэгүй, тобшолол хэжэ шаданагүй. Герой бүхэнэйнгөө һанал бодолые гүнзэгыгөөр ухашалан харуулхын оронд, инаг дуран тухай халирхайгаар ярина. Мүнөө үеын хүн бүхы талаараа сагайнгаа эрилтэдэ түгэс харюусажа шадаха, сагай дабшасые сахин алхалдаг шуу. Энээн тухайда бодохоор болоо.

«Ганса ши зэмэтэйш» гэжэ рассказ соогоо ажалша хүн тухай халта дурдана. Бүгэдэндэ хүндэтэй Нина Макаровна үбшэнтэниие эрьежэ, илдамханаар хөөрэлдэнэ. Хүнэй ажабайдалай оройдоо нэгэхэн үзэгдэл абтагдаһаншье һаа, энэ эхэнэрэй образ тодо хурсаар харуулагдаа.

Хэды жэлэй саана Зилим Батоевич вокзал дээрэ залуу эхэнэртэй уулзаһан байна. Тэрэ эхэнэрынь абажа ябаһан нарай үхибүүгээ Зилим Батоевичто саг зуура харахыень үгэһэн аад, гэдэргээ ерэнгүй үгы болошоно. Зилим Батоевич үхибүүень орхёогүй, шадал зэргээрээ хүмүүжүүлнэ. Үхибүүгээ орхёод ошоһон эхэнэрынь Нина Макаровна өөрөө болоно бшуу.

Зилим Батоевич үргэжэ абаһан ород басагаяа түрэл эхэтэйнь танилсуулна. Танилсуулхань бэрхэтэй юм бээ. Тэрээндэ ондоо арга байгаагүй. Ходоодоо үнэн сэхэ, уужам һалгай сэдьхэлтэй ябаһыень харуулна бшуу.

Расскаа бүхэниинь буряадаар бэшэгдэнхэй. Гэбэшье зарим үгэнүүдынь, бүхэли мэдүүлэлнүүдынь һалашаг, һайса мүлигдөөгүй байшоо. Хошон зугаада дүтэрхүү богони рассказуудынь, сэхыень хэлэхэдэ, һайн рассказуудаа баларуулхаа һанана. Дайралдаһан юумэн тухай бэшэжэ һаланагүй. Энэнь һонигүй, үнэншэхын аргагүй. Жэшээнь, гуталаа гээһэн хүнтэй таксиин байдаг газарта уулзанабди. Үгышье һаа, гүрөөһэнэй орондо түгсүүл буудаһан ангуушан оролсоно.

Г-Д. Дамбаевай номдо ороһон рассказууд зарим тэды дутагдалтайшье һаа, бүришье һайн шанартай зохёол авторай бэшэжэ шадаха байһыень гэршэлнэ.

С. БАБУШКИН,
Буряадай ниитын эрдэмэй институдай хүдэлмэрилэгшэ.

ХҮМҮҮЖҮҮЛГЫН ШУХАЛА АСУУДАЛ

Сэрэгэй болон патриотическа заншалнуудые сахюулан һурагшадые хүмүүжүүлхэ асуудалаар научно-практическа конференци Улаан-Үдэдэ П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин байшан соо үсэгэлдэр болобо. Республикын гэгээрэлэй министр С. С. Дмитриев «Республикын һургуулинуудта сэрэгэй-патриотическа хүмүүжүүлгын шанар, тэрэнние һайжаруулха хэмжээнүүд тухай», Буряадай хүдөө ажахын институдай сэрэгэй кафедрын багша, майор А. Е. Лишак «Социалис Эсэгэ ороноо хамгаалха тухай ленинскэ һургаал—сэрэгэй-патриотическа хүмүүжүүлгын теоретическэ үндэһэн мүн», облвоенкомадай политическэ таһагай начальник А. И. Агишев «Сэрэгэй-патриотическа заншал сахюулан һурагшадые хүмүүжүүлхэ талаар сэрэгэй подразделениүүдэй болон һургуулиин коллективүүдэй хамтын ажаябуулга» гэһэн элидхэлнүүдые хэбэ.

Һүүлээрнь элидхэл зүбшэн хэлсэлгэ боложо, олон нүхэд һанамжа, дурадхалнуудаа хэлээ.

Манай корр.

АХА НҮХЭДТЭЕЭ УУЛЗАБА

Гушаад, душоод онуудай пионервожатануудтай уулзалга Нарһатын пионернүүдэй ордондо болоо. Олониитын түлөөлэгшэд, түрэлхид, һурагшад эндэ олоороо суглараһан байна.

Нарһатын дунда һургуулиин һуралсалай таһагые даагша А. И. Яковлева пионерскэ хүдэлөөнэй ветерануудые халуунаар амаршалаа. Гушаад оной эхеэр Нарһатын һургуулида пионервожатаар хүдэлһэн, мүнөө пенсидэ гараһан Ирина Константиновна Варфоломеева тэрэ үеын пионернүүдэй һуралсал, ажал хэрэг, ниитын ажабайдалда тэдэнэрэй ямараар хабаадалсадаг байһан тухай суглараһшадта хөөрэжэ үгөө.

— Гэрэлтэ һайхан ажабайдалай түлөө тэмсэжэ, баатарай үхэлөөр унаһан П. Бурмакин, Н. Саранин, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ баатаршалга харуулаад, амиды мэндэ бусажа ерэһэн А. Греховский, И. Белобородов болон бусад эдэбхи ехэтэй пионернүүд ябаһан, элдэб янзын кружогуудые эмхидхэлсэһэн, арад зоной дунда шэнэ ажабайдалай удхые ойлгуулдаг байгаа, — гэжэ тэрэ залуугайнгаа ябадалые һанан һанан хөөрөө. Ирина Константиновна В. И. Ленинэй хэрэгые үнэн сэхээр үргэлжэлүүлэгшэд боложо хүмүүжэхыень пионернүүд болон һурагшадые юрөөгөө.

Мүн душоод онуудта пионервожатанууд ябаһан А. Фомина, Р. Быкова гэгшэд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ эмхидхэгдэһэн А. Матросовой нэрэмжэтэ пионернүүдэй дружинын ажал хэрэг тухай хөөрэбэ. Дружинын гэшүүд фронтовигуудай бүлэнэртэ туһалдаг, мүнгэ зөөри суглуулжа фронт эльгээдэг байгаа бшуу.

Тус һургуулиин пионернүүд пионерскэ хүдэлөөнэй ветерануудые дружинынгаа хүндэтэ гэшүүд болгожо абаад, улаан галстугуудые зүүлгэб.

Уулзалгын түгэсхэлдэ пионернүүд эхэ, эсэгэнэрэйнгээ нангин хэрэгтэ үнэн сэхэ байхаар тангариглаад, һонирхолтой концерт харуулаа.

Д. ДОРЖИЕВ.

Яруунын аймаг.

Улаан-Үдын Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ проспектдэхи «Радуга» гэжэ магазинай коллективэй наймаашад Железнодорожно районой соогоо дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүүлжэ гараһан, дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Радуга» магазинай наймаашад Светлана ...ная, Галина Штатолкина, Вера Пинтаева гэгшэд худалдаанда ... пальтогой шанар тухай хөөрэлдэжэ байна.

Улаан-Үдын Загорск тосхондохи оёмол хубсаһа наймаалдаг 2... хи магазинай коллектив эд бараанай эрьесын түсэбые хододоо ...лэн дүүргэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: наймаашан Т. М. Борисова худалдан абагша... пальто тааруулан абахадань туһална. А. МАНТАЕВАЙ фото.

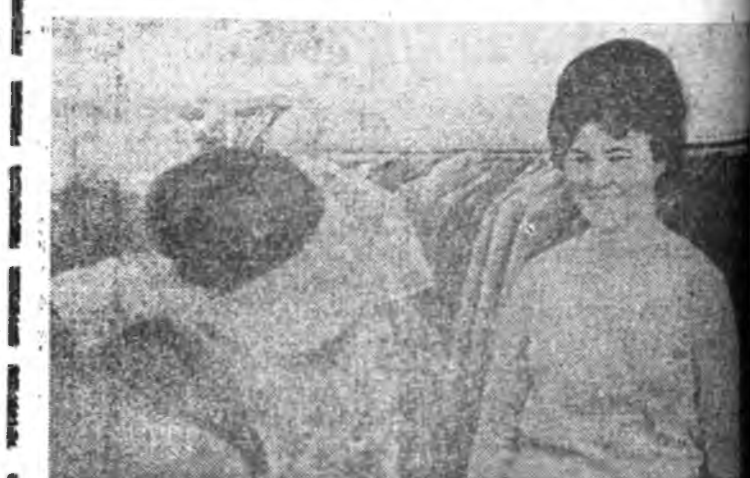

Хүршэ областиин һонинууд

ШЭНЭ ЗҮЙЛНҮҮД НЭМЭГДЭБЭ

Хизаар ороноо шэнжэлхэ районууд хоорондын Нэршүү городой музейн совет шэнэ зүйлнүүдые абаба. Петрашев цүүдэй Забайкалида байһан түүхэ, Нэршүү городой, XIX зуун жэлэй үедэхи тэрэ шадарайнь нютагуудай түүхэ намтар тухай, буряад зоной ажабайдал тухай эдэ экспозицинууд үгүүлнэ.

Һүүлшынь экспозици СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагданхай. Революциин урда тээхи буряад зоной байдал һуудал эдээн соонь харуулагдана. Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерэй организациин 50 жэлэй ойдо нэгэ бүлэгынь зорюулагданхай.

Музейн научна хүдэлмэрилэгшэд Э. И. Хуторная, В. М. Рязанцева гэгшэд музейдэ ороһон шэнэ материалнуудтай соведэй гэшүүдые танилсуулба. Экспонадуудай нэмэл павильоной бии болоһониинь һайшаалтай. Модон анзаһанһаа эхилээд, мүнөөнэй түгэс хүсэтэй тракторнууд хүрэтэр газар тарялангай зэр зэмсэгүүд энэ павильондо суглуулагдаха юм.

ЛЕКТОРНУУДЫЕ БЭЛДЭЖЭ ГАРГАБА

Партиин обкомой «Знание» бүлгэмэй областной организацитай хамта эмхидхэһэн областной лекторэй һургуулида улас түрын асуудалнуудаар мэргэжэһэн лекторнүүдые түрүүшынхеэ бэлдэжэ гаргаба. Хоёр жэлэй туршада эндэ дүрбэн сесси болоо.

Хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, партиин обкомой лекторнүүд, эрдэмтэд, багшанарай, медицинскэ институдуудай багшанар, партиин обкомой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд энэ һургуулиин түгэсхэлэй сесси дээрэ лекцинүүдые уншаба.

Сессин боложо байха үедэ олонхи һурагшад үйлэдбэриин коллективүүдтэ ошожо, лекцинүүдые уншаһан байна. Гадна уласхоорондын элдэб асуудалнуудаар эдэнэртэй хөөрэлдэгдөө. Лекторнүүдые бэлдэхэ энэ шэнэ арга хадаа яһала һайн байһанаа тус һургуулиин хүдэлмэриин дүнгүүд харуулба. Эндэ һурагшадай эрдэм, мэргэжэл һураггүй дээшэлээ, эдэнэр материалаа һайн мэдэдэг, тэрэнээ уншаха шадабаринь һайжараа. Партиин Борзын, Сретенскын райкомууд, Балейн, Петровск-Забайкальскын горкомууд, Агын окружком энэ һургуулиин сесси үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэ туһаламжа үзүүлдэг байгаа.

Партиин обкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша В. Р. Вялых һургуули дүүргэһэн тухай үнэмшэлгэ эдээндэ барюулба.

НЮТАГАЙХИДТАЯА УУЛЗАБА

Шэтын областиин спортсменүүд — СССР-эй суглуулагдамал командада орожо, олимпиин нааданда хабаадагшадтай, тренернүүд болон спортивна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй КПСС-эй обкомдо уулзалга болоо. Спортсменүүдэй саашанхи хараа түсэбүүд тухай, Забайкалида физкультурын хүдэлөөн тухай ехэ хөөрэлдөөн энэ уулзалга дээрэ болоһон байна.

Энэ үбэл Япондо үнгэрһэн олимпиадада хабаадагша, биатлонист Геннадий Ковалев спортын энэ ехэ мүрысөөн тухайда, ерэхэ жэлэй февраль һарада США-да болохо дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ бэлдэжэ байһан тухайда хөөрэжэ үгэбэ. Һур харбагшадай үнгэрһэн мүрысөөн тухай үшөө болохоёо байгаа һур харбаан тухай, Агын округто эртэ урда сагай энэ мүрысөөнэй саашадаа хүгжэхэ тухайда Владимир Митупов хэлэһэн байна. Олимпиин командада оролсогшо Мэлс Дабаевтай сугтаа Забайкалиин эрхим һур харбагшад Митупов, Архипова, Норбоев гэгшэд Мюнхендэ болохо мүрысөөндэ тулалдахаар бэлэдхэл хэнэ. Таллин хотодо болохоёо байгаа уласхоорондын турнирта хабаадалсахаяа эдэнэр тиишэ ниидэжэ оробо.

Шэтын боксёр Александр Путинцев СССР-эй түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөндэ илаа һаа, ФРГ-дэ болохо мүрысөөндэ хабаадалсаха хараатай.

ЭДИР ХҮГЖЭМШЭДЫЕ НАЙМАДАХЯА ГАРГАБА

Шэтын хүгжэмэй училищиин концертын зал һайндэрэйхеэр гоёогдонхой: столнууд дээгүүр, сценэ дээрэ үнгын сэсэгүүд табяатай. Эдир хүгжэмшэдшье гоёод ерээ, тэдэнэй эхэ, эсэгэнэр һанаата болонгинууд эндэ ерээд һуунад. Энэ училищиин дэргэдэхи хүүгэдэй хүгжэмэй һургуулида һуралсалай жэлэй түгэсхэлдэ зорюулагдаһан баяр суглаан болобо.

Хүгжэмэй һургуули дүүргэһэн тухай үнэмшэлгэ абахатаяа хамта үхибүүд багшанартаа баяр баясхалан хүргэнэд. Валентина Михайловна Велидченкые үхибүүд һайса мэдэдэг, дуратай юм. Һургуулиин байгуулагдахаһаа хойшо ото хүдэлжэ ябана. Үни удаан хүдэлһэнэйнь түлөө Валентина Михайловнада СССР-эй культурын министерствын значок барюулагдаа. Мүн культурын областной управлениин грамотануудаар хүгжэмэй һургуулиин хэдэ хэдэн багшанар шагнагдаа.

Айлшадта ехэ концерт харуулагдаба. Мүнөө хүгжэмэй һургуули дүүргэгшэд искусстваяа харуулаа. Эдир хүгжэмшэд согтой дорюун дуу дуулаа, фортепьяно, бусад инструментээр зохёолнуудые гүйсэдхэжэ, эндэ байгшадые хүхеэбэ.

«Забайкальский рабочий» газетэһээ абтаба.

ЭБТЭЙ ЭЕТЭЙ БАСАГАД

Улаан-Үдын түбэй универмагай парфюмериин таһагай хүдэлмэрилэгшэд худалдан абагшадта налгай зохидоор хандадаг, һураһан асуудалнуудтань тодо һонор харюу үгэдэг заншалтай. Нина Артамоновна Танцевагай даадаг комсомол-залуушуулай бригада эндэ ажалладаг. Энэ багахан коллектив бэе бэедээ хүндэтэйгээр хандадаг, эбтэй эетэй нүхэд юм.

Залуушуул Надя Селиванова, Надя Гречко гэгшэдэй ажал хүдэлмэри тухай тус таһагай ахалагша наймаалагша Галина Варфоломеева магтан хөөрэнэ.

— Эдэ басагад юумэ худалдан абагшадта туһалхаар хододоо бэлэн байдаг. Юумэ зүбөөр шэлэн абахадань туһалжа, зүбшөөл үгэдэг, һая ерэһэн шэнэ эд бараатайгаа хүнүүдые танилсуулхые оролдодог, — гэжэ тэрэ хэлэнэ.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсоһон комсомол-залуушуулай бригада байгша оной түрүүшын кварталайнгаа даалгабарие 109,6 процент дүүргээ һэн. Апрелиингээ түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргээ. Амжалтаараа зоригжоһон парфюмериин таһагай комсомол-залуушуулай бригадын басагад мүнөө урма баяртайгаар ажаллана.

Б. НАМДЫКОВ,
манай корр.

АМИТАДЫЕ ХАМГААЛГА— НИИТЫН ХЭРЭГ

Сибириин газар дайдын амитадые хамгаалха, тэдэнние үсхэбэрилжэ олон болгохо, гамтайгаар агнуури хэхэ асуудалда зорюулагдаһан зонын зүблөөн-семинар мүнөөдэр Улаан-Үдэдэ нээгдэбэ. Байгаалиие сахин хамгаалдаг Бүхэроссин түбэй совет энэ зүблөөе үнгэргэхэ гэжэ шиидхэһэн байгаа.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секц... байгаалиие хамгаалха респ... кын бүлгэмэй түрүүлэгш... Маслов «Буряадай АССР-эй... тадай аймаг ба тэрэнние аш... һатайгаар хэрэглэлгэ» ... элидхэл семинар дээрэ ... Биологиин эрдэмэй канд... Т. Б. Саблина (Москва) «З... амитадые хамгаалгада олони... үүргэ» гэһэн элидхэл суга... шадай анхаралда табиһан бай...

Энэ семинарай Улаан-Үдэ... гэргэгдэхэ болоһониинь һай... тай. Республикымнай бай... сахин хамгаалагшадта ... этигэл найдабари үзүүлэгдэб... шэ. Гэхэтэй хамта, тэдэнэрэй... рюусалгые улам дээшэлүү... Байгаали сахин хамгаалдаг б... мүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, ... гуушад, багшанар, Москва, ...мень, Омск, Новосибирск, ...ноярск, Эрхүү, Шэтэ, Якут... родуудһаа ерэһэн эрдэмтэ... семинарта хабаадалсана.

М. ШАРГАЕ...

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО — ХИЛЫН СААНАҺАА

БЕЛГРАД

ХАРИЛСАН ТУҺАЛАЛСАЛГА БЭХИЖЭНЭ

ТАСС

Югославиин ба Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдэй шэнэ уулзалгые манай заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, тоб шолон хэлэхэдэ, бүхы коллектив халуунаар амаршална. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй нёдондо жэлэй сентябрьда Югославида айлшалһандал адли, Югославиин Президент И. Броз Титын мүнөө Советскэ Союзда айлшалан ошолго мүн лэ тиимэ ашатай туһатай байха гэжэ этигэнэбди гээд Югославиин Коммунистнуудай Союзай конференциин секретарь М. Куляй Белградтахи «Электронска индустрия» гэжэ нэгэдэлэй заводто ТАСС-ай корреспондентдэ мэдүүлбэ.

Һүүлэй үедэ манай предприятида горитой хубилалтанууд хэгдээ гэжэ М. Куляй хэлээ. Электробатарейнүүдые бүтээдэг фабрика түрүүшынгээ продукци гаргаа, манай нэгэдэлэй бишыхан моторнуудые бүтээдэг завод Джаковицада ашаглалгада тушаагдаа. Энэ үе соо «Электронска индустрия» гэжэ нэгэдэл нилээд үргэдөө. Совет предприятинуудтай харилсан туһалалсалга мүн лэ үргэдэн хүгжэһэн байна.

Л. И. Брежневэй уряалаар манай заводой делегаци СССР-тэ аяншалан ошожо ерээ һэн. Һаяар бидэ Советскэ Союзһаа айлшадые уттахабди. Президент И. Броз Титын СССР-тэй албанай хэрэгээр аяншалга совет ба югослав ажалшадай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхэ, аха дүү хоёр ороной хоорондохи харилсаануудые улам һайжаруулха байха гэжэ этигэн найданабди.

МНР-эй РЕВСОМОЛОЙ СЪЕЗДДЭ

Залуушуулай Монголой Революционно союзай XVI съездын хүдэлмэридэ хабаадалсахаяа ВЛКСМ-эй ЦК-гай секретарь С. Г. Арутюнян түрүүтэй ВЛКСМ-эй делегаци Улаан-Баатар орохоёо мордобо.

Делегаци июниин 6-да Улаан-Баатарт ерээ.

(ТАСС).

НЬЮ-ЙОРК

ФРГ-гэй канцлерай мэдүүлгэ

ТАСС

США-гай Президентын Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдтэй хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ зарим асуудалнуудаар туйлагдаһан совет-американ хэлсээнүүд хоёр оронэй хани барисаае, харилсан туһалалсалгые һайжаруулха арга олгоо гээд ФРГ-гэй Федеральна канцлер В. Брандт мэдүүлбэ.

«СССР США хоёрой харилсаануудай заһаралгаһаа Европо олзотохо байна» гэжэ В. Брандт, Гарвардска университедтэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

Баруун Берлиндэ хабаатай асуудалнуудаар дүрбэн гүрэнэй хэлсээндэ гар табигдажа, баталагдаһан ушарые ФРГ-гэй канцлер амаршалаад, тэрэнние «асари ехэ туйлалта» гэбэ.

САНТЬЯГО

ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ЯБУУЛГАНУУДЫЕ ДЭМЖЭНЭ

ТАСС

Арадай нэгэдэлэй правительствын үнгэргэжэ байгаа социально-экономическа программые бүрин дэмжэлгэ—Чилиин арадай революционно уялга болоно гэжэ Чилиин Компартиин ЦК-гай гэшүүн Бернардо Арайя социалис хүдэлмэришэнэй партиин байгуулагдаһаар (хойшодоо Коммунис парти болгогдоһон) 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

Орон дотор тохёолдожо байһан бэрхэшээл түбэгүүдые үргэн ниитэ ажалшад усадхан зайсуулжа шадаха гэжэ этигэн найданаб гээд Бернардо Арайя мэдүүлээ. Чилидэ социалис общество байгуулгада зам пээһэн революционно хубилалтануудые ажабайдалда бэелүүлхын тула Чилиин хүдэлмэришэн анги бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ юм гэжэ тэрэ хэлэбэ.

НЬЮ-ЙОРК

ИНДОХИТАДТАХИ БАЙЛДААНУУД

ТАСС

Урда Вьетнамай Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй подразделенинүүд Биньдинь провинциин эрье шадарай нютагуудта эшээлһэн сайгон сэрэгүүдэй бэхилэлтэнүүдтэ шанга добтолгонуудые хэбэ. Америкын информационно агентствэнүүдэй дамжуулһанай ёһоор, Кюнен портһоо хойгуур оршодог сэрэгэй Фуми гэдэг бааза шадар шанга байлдаан болоо.

Хэды бороо хуратай бай гаашье һаань, Түбэй хада гүбээлиг газартахи Контум хотын оршондо байлдаанууд боложо үргэлжэлһөөр.

Биньлонг провинциин түбтэ — Анлок хотодо хүреэлэгдэдэ ороһон сайгон сэрэгүүдэй эндэһээ гарахые һэдэлгэ хээшье һаань, Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд добтолгоёо улам эдэбхижүүлжэ, дайсанние ехэ гээлтэ хоролтодо оруулна.

Американ «В-52» түхэлэй хүндэ бомбардировщигууд Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэһэн нютагуудые бомбодожо үргэлжэлһөөр. Июниин 5-най һүни Куангчи, Тхыатхиен провинцинуудай нютагуудта, мүн Контум, Анлок хотонуудта добтолбо.

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамай сүлөөлэлгын хүсэнүүд дайнай бүхы фронтнууд дээрэ амжалта илалтануудые удаа дараалан туйлана.

Тхыатхиен провинцида сүлөөлэлгын хүсэнүүд Митянь мүрэнэй урда эрьедэ эдэбхитэйгээр байлдажа, дайсанда шанга сохилто хэһэн байна.

Июниин 6-да американ самолёдууд ДРВ-гэй ниислэл хото Ханойдо добтолбо.

ОТТАВА

ШУХАЛА АЛХАМ ХЭГДЭБЭ

ТАСС

Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо хэгдэһэн хэлсээнүүд хадаа ядерна зэбсэг бүтээн гаргалгые хороохо талаар шухала алхам хэгдэжэ, уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ арга олгобо гэжэ Канадын гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Шарп, парламентын общинануудай палата дээрэ үгэ хэлэхэдээ тэмдэглэбэ.

Европодо аюулгүй байдалай, харилсан туһалалсалгын тогтоогдолго зүб зүйтэй ябуулга болоно гэжэ Канадын хүн зон тоолоно гээд министр мэдүүлнэ. Баруун Берлиндэ хабаатай асуудалнуудаар дүрбэн гүрэнэй хэлсээндэ гар табилга, Советскэ Союз ба Польшотой ФРГ-гэй хэһэн договорнуудые эсэслэн баталалга энэ талаар ехэ нүлөө үзүүлхэ юм.

КАИР

ПРЕЗИДЕНТ А. САДАТ ҮГЭ ХЭЛЭБЭ

ТАСС

Израилиин эзэрхэг түрэмхэй ябуулгын хэгдэһээр 5 жэлэй ойтой дашарамдуулан, президент Анвар Садат 1967 оной июньдэ болоһон дайнай ветерануудай үмэнэ үгэ хэлэбэ.

5 жэлэй урда тээ шанга сохилто абаһанаа нюуха ёһогүйбди гэжэ А. Садат хэлээ. Зүгөөр хэды ехэ гарза хохидолдо, гээлтэ хоролтодо ороошье һаа, манай зэбсэгтэ хүсэнүүд бууга гарһаа табяагүй.

Израилиин булимтарагшадай эзэмдээд байһан газар дайдаяа сүлөөлхые египет арад гүйсэд шиидэнхэй гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Израилиин сэрэгүүд эзэмдэһэн араб газар нютагуудһаа гаража ошохо ёһотой гэжэ Египет орон эрилтэ табина гээд А. Садат саашадаа мэдүүлбэ.

СТОКГОЛЬМ

УЛАСХООРОНДЫН КОНФЕРЕНЦИ СТОКГОЛЬМДО БОЛОБО

ТАСС

Оршон тойронние сахиха асуудалнуудаар ООН-ой уласхоорондын конференци эндэ нээгдээ. Бусад гүрэнүүдтэй адли тэгшэ эрхэтэйгээр Германиин Демократическа Республикын энээндэ хабаадалсаха эрхэ байдал байгуулаагүй дээрэһээнь Советскэ Союз ба бусад социалис гүрэнүүд конференцидэ хабаадалсахаһаа арсаха баатай болоһон байна.

Швециин премьер-министр У. Пальме конференциин делегадуудта хандажа, үгэ хэлэбэ. Зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаһан асуудалнууд орёо шухала гэжэ тэмдэглээд, гол мүрэнүүдые, далайнуудые, агаарые бузарлалга хүн түрэлтэнэй ажабайдалда тэхэришэгүй хоро хүргэхэ байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Удаань ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм үгэ хэлэхэдээ, «Оршон тойронние сахихын тула бүхы дэлхэй дээрэ хэмжээнүүдые абаха шухала» гэжэ мэдүүлбэ. Оршон тойронние бузарлалгада ехэ нүлөө үзүүлдэг зүйлнүүдэй нэгэн болохо буу зэбсэг үйлэдбэрилгые хороохо ёһотойбди гээд К. Вальдхайм хэлэбэ. Энэ талаар һаяхан Москвада шэнэ алхам хэгдээ.

ГАВАНА

А. ДЭВИСЫЕ АМАРШАЛНА

ТАСС

США-дахи негрнүүдэй эрхын түлөө нугаршагүй тэмсэлшын, американ эрэлхэг патриоткын сүлөөдэ гараһаарнь Анджела Дэвисые сүлөөлхын түлөө Кубын комитет тэрэнние халуунаар амаршалба. Уласхоорондын һаналаа нэгэдэлгын хүсэнэй улам ургажа байһые, Америкын түрүү үзэлтэй хүнүүдэй, дэлхэйн үргэн олониитын туйлаһан илалтые Сан-Хоседэ болоһон сүүдэй шиидхэбэри гэршэлнэ гэжэ комитедэй А. Дэвистэ эльгээгдэһэн телеграмма дотор хэлэгдэнэ.

РИМ. (ТАСС). Италиин Компартиин Генеральна секретарь Э. Берлингуэр Анджела Дэвистэ бэшэг эльгээхэдээ, сүлөөлэгдэһөөрнь тэрэнние халуунаар амаршалба. «Шинии хэрэгэй зүблэржэ, сүлөөдэ гаралгашни, — гэжэ тэрээн дотор хэлэгдэнэ, — эрэлхэг зоригто революционно тэмсэлшын зориг мохоохо гэһэн хархис хүсэнүүдэй гутамшаг ябуулгын буруу һүрэһые гэршэлбэ». «Демократиин, эб найрамдалай түлөө, империализмда эсэргүүгээр тэмсэдэг коммунистнуудай дунда һуурияа дахинаа эзэлһыеш мэдэхэдээ, Италиин коммунистнууд омогорхон баясана,—гэжэ Э. Берлингуэр бэшэһэн байна.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Байгша ондо Венгриин Арадай Республика бусад социалис оронуудтай 3,4 миллиардһаа үлүү түхэригэй худалдаа наймаа хэхэ юм гэжэ Венгриин «Мюсаки элет» журнал мэдээсэнэ. Венгри эд бараа газаашань гаргажа наймаалгаяа 18 процентээр, ондоо оронуудһаа худалдажа абалгаяа, нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада, 2 процентээр дээшэлүүлхэ.

ГАВАНА. (ТАСС). Балшар бага үхибүүдэй бэеын элүүрые хамгаалха һайн һайхан хэрэгтэ Кубын медицинэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Элдэб халдабарита үбшэнгүүдээр үхибүүдэй үбдэхэ ябадал нилээд хороһон байна. Мүнөө 88 мянган мэргэжэлтэд элүүрые хамгаалгын зургаануудта хүдэлнэ. Энэ хадаа революциин урда тээхиһээ 11 дахин ехэ. Хүүгэдэй врачнуудые бэлдэлгэдэ педиатрын һалбаряар научна шухала шэнжэлгэнүүдые хэлгэдэ орон дотор илангаяа ехэ анхарал хандуулагдана.

БЕЛГРАД. (ТАСС). Эндэхи «Галеника», Загребэй «Плива», Любляныи «Лек» болон бусад хори гаран фармацевтическэ фабриканууд Югославиин химическэ промышленностиин омогорхол болоно. Эдэ предприятинуудай гаргаһан продукцинуудые бүмбэрсэг дэлхэйн улад зон һайн мэдэдэг юм.

Лесковац хотодохи «Здравле» гэжэ фармацевтическэ фабрика тэдэнэй тэрээ ... ри эзэлнэ. Энэ хадаа фармацевтическэ промышленностьда шухала хэрэгтэй түүхэй эд үйлэдбэрилдэг предприяти болоно. Эм домдо ородог элдэб ургамалнууд тэрэнэй плантацинуудта таригдадаг юм. Предприятиин коллектив органическа синтез хэһэнэй ашаар фармацевтическэ түүхэй эд ойрын ерээдүйдэ үйлэдбэрилдэг болохые түсэблэнэ.

ПРАГА (ТАСС). Социалис оронуудай гэгээрэлэй министрнүүдэй VII конференци июниин 5-да эндэ нээгдэбэ. Социалис хани харилсаата оронуудта дээдэ һуралсалые хүгжөөхэ асуудалнууд конференци дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ.

СССР-эй Дээдэ ба тусхай дунда һуралсалай министр В. П. Елютин совет делегациие толгойлно.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). ФРГ-гэй федеральна канцлер В. Брандт богонихон болзороор США-да аяншалхаяа ошобо. Июниин 5-да тэрэ Гарвардска университедтэ үгэ хэлээ.

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР-эй национальна оборонын министр армиин генерал Г. Гофман түрүүтэй ГДР-эй сэрэгэй делегаци Алжирай Арадай Демократическа Республикын Революционно Соведэй Түрүүлэгшэ, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, национальна оборонын министр Хуари Бумедьенэй уряалаар Алжир орохоёо июниин 5-да мордобо.

ЛАОС. Нео Лао Хак Сат гэжэ Патриотическа партиин ЦК-гай орган болохо газетые хэблэн гаргадаг кюуса типографи тон хүндэ эрхэ байдалда ажаллана. Энэ типографида ажалладаг 80 хүн үйлэдбэриингөө даабаринуудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. АДН-ТАСС-ай фото.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Ма... зундаа бэлшээн таргалуулга ... түрүү бэшэг. «Агууехэ хани бар... саанай хүсэн» — К. Кетебаева... статья. ТАСС-ай һүүлэй мэдээсэл... нүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Комму... нистнуудай һанамжануудые ... раадаа абан» — С. Абросим... статья. Буряадай АССР-эй арад... хиналтын комитедтэ. РСФСР-эй... Верховно Соведэй Президиуме...

Гурбадахи хуудаһанда: «А... ехэ хани барисаанай хүсэн... К. Кетебаевай статьягай үр... жэлэл. «Правда Бурятии» га... тын рейдовэ бригадын корресп... денци.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Та... нэй зүрхэн огторгойдо... Г. Болдогоевой очерк. Хил... саанаһаа.

ЭНХИР КРАН

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА

16.25 — Пушкинай поэ... Бүхэсоюзна VI һайндэрэй ... гэсэхэй удэшэ. Концерт. 17... —«Человек в проходном д... ре» гэһэн олон серигэй ... һайханай телевизионно ... мын 2-дохи серинүүд. ... даа. 19.00 — «Время» ... һүүлэй һониной программа.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА

19.30—Теленапорама. 19... —Худалмэришэдэй зорюу... һан дамжуулга. 20.30—«З... Сибирь» гэһэн киножурн... 20.40—«Эдэршүүгүй нэгэ... гэһэн СССР-эй 50 жэлэй о... зорюулагдаһан дамжуулга... 21.05—«Наука, техника» ... киножурнал. 21.15—«Хүдөө... галхүүд» гэһэн телевизионно... журнал. 22.00—«За власть С... ветов» гэһэн уран һайхан ... фильм. 23.35—Республика ... торхи һонин. 23.40—Удэш... концерт.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Н-03573. Заказ № 127...